РАННІЙ ВІК

№	Результати освітньої роботи з дитиною	Рівні засвоєння (В-високий, Д-достатній, С-середній, Н-низький)
Здоров'язбережувальна компетенція		
Здоров'я та фізичний розвиток		
1	Намагається бути охайною, знання про гігієну тіла.	В - виявляє цікавість до своєї зовнішності, розповідає про вчинок ляльки, аналізує його, самостійно виконує правила гігієни; Д - має уявлення про частини обличчя; виконує правила гігієни; С - має уявлення про частини обличчя, але виконує правила гігієни за нагадуванням педагога; Н - не має уявлення та не виконує правила гігієни.
2	Дбає про гігієну свого тіла, охоче виконує загартовувальні процедури, ранкову гімнастику.	В - самостійно робить гігієнічні процедури, правильно виконує вправи спортивного характеру; Д - охоче робить гігієнічні процедури, іноді припускається помилок під час виконання основних рухів, спортивних вправ; С - не виявляє інтересу до самостійної рухової діяльності; Н - не дотримується послідовності дій, має незначний інтерес до фізичних вправ.
3	Визначає основні частини свого тіла, орієнтується у призначенні кожної з них, має уявлення про основні органи чуття.	В - самостійно і правильно виконує завдання; знає, що потрібно робити для того, щоб бути здоровим; має поняття про призначення систем організму; Д - знає правила догляду за організмом, потребує незначної допомоги дорослого; С - знає основні органи людського організму, потребує допомоги вихователя; Н - визначає основні частини свого тіла тільки з допомогою дорослого.
4	Має елементарне уявлення про статеву належність.	В - визначає людей за статтю, позитивно ставиться до своєї статевої належності, виявляє інтерес до осіб протилежної статі; Д - визначає людей за статтю, припускаючись помилок; С - визначає людей за статтю, але завдання виконує лише з допомогою педагога; Н - потребує допомоги дорослого в розкладанні картинок.
Безпека життєдіяльності		
1	Розуміє, що таке небезпечні предмети, знає елементарні основи безпечної поведінки в побуті, на вулиці, у транспорті, в ДНЗ.	В - активно виявляє бажання виконувати завдання, відповідає на запитання; Д - не відразу включається у спільну розмову; розуміє зміст завдання, але соромиться обгрунтувати свою думку; С - потребує постійного заохочення під час розмови, не дотримується правил безпечної поведінки в побуті, на вулиці; Н - не зосереджується на розмові, не виконує правила безпечної поведінки в побуті, на вулиці.
Здоров'я та хвороба		
1	Вирізняє основні групи їжі, орієнтується в корисних та шкідливих продуктах.	В - самостійно і правильно визначає корисні продукти харчування; знає про користь вітамінів; Д - відповідає частковою з допомогою дорослого; С - має значні труднощі під час відповідей;

		Н - не орієнтується у визначенні корисних і шкідливих продуктів харчування.
Гігієна життєдіяльності		
1	Самостійно виконує основні гігієнічні про-цедури, вміє зберігати правильну поставу.	В - самостійно виконує основні гігієнічні процедури, вміє зберігати правильну поставу; Д - виконує основні гігієнічні процедури з незначною допомогою дорослого; С - виконує основні гігієнічні процедури з допомогою дорослого; Н – відмовляється виконувати гігієнічні процедури.
Рухова активність та саморегуляція		
1	Проявляє рухову активність у різних видах діяльності.	В - орієнтується, правильно виконує основні рухи; Д - іноді припускається помилок; С - часто плутається, діє тільки з допомогою дорослого; Н - не має знань і не виявляє інтересу до рухової активності.
Особистісно-оцінна компетенція		
Самоставлення		
1	Намагається налагодити взаємини з однолітками (усміхається, обнімається, ці-лується).	В - вільна у взаєминах з дітьми, доброзичлива; Д - проявляє симпатії до однолітків, але відокремлюється; С - емоційно нестабільна; Н - емоційно та фізично агресивна.
2	Має свої уподобання, нахили, інтереси (розвивати прагнення діяти самостійно).	В - впевнено й активно виконує завдання; Д - потребує незначної допомоги; С - виконує разом з дорослим; Н - не виконує, відмовляється.
Самосвідомість		
1	Прагне зробити свій вибір, оперує займенником “Я”.	В - виявляє самостійність у виборі, пояснює його; Д - потребує незначної допомоги дорослого; С - погоджується на пропозицію дорослого, не виявляє самостійності; Н - відмовляється виконувати завдання.
2	Пишається собою, радіє за себе, задоволений собою та навколишнім світом (здатність до самооцінки).	В - позитивно сприймає себе, позитивно налаштована до оточення; Д - позитивно налаштована вибірково до однолітків та дорослих; С - реагує без емоцій; Н - не реагує, не йде на контакт.
3	Радіє своєму імені, усвідом-лює свою належність до родини.	В - позитивно сприймає своє ім’я, відгукується на нього, розповідає; Д - позитивно сприймає своє ім’я; С - реагує без емоцій; Н - не реагує, не йде на контакт.
4	Намагається досягти успіху під час виконання завдання.	В - із задоволенням приступає до виконання завдання, доводить розпочате до завершення; Д - виконує з незначними недоліками, доводить справу до кінця; С - з допомогою педагога доводить справу до завершення, радіє результату; Н - відмовляється від виконання завдання.

ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СОЦІУМІ»		
Родинно-побутова компетенція		
Сім'я		
1	Розуміє відмінності дорослих людей за статтю (мама, тато, бабуся, тітка, дядько, брат, сестра). Виокремлює особливості зовнішнього вигляду: зачіска, одяг, взуття.	В - виявляє позитивне ставлення до близьких та розрізняє їх за зовнішнім виглядом; Д - з допомогою вихователя відповідає на поставлені запитання та виконує потрібні дії; С - відповідає на два запитання, виконує дії з допомогою вихователя; Н - не відповідає на поставлені запитання, виконує дії з допомогою вихователя.
2	Знає про самого себе та своїх батьків.	В - називає своє прізвище, ім'я та імена членів своєї родини; Д - невпевнено відповідає на всі запитання; С - відповідає на запитання частково; Н - не відповідає на запитання або відповідає запитанням.
3	Називає дії, що виконують члени сім'ї, сам бере участь у їх виконанні.	В - виявляє цікавість до картин, відповідає на запитання реченням із трьох-чотирьох слів; Д - з допомогою сюжетних картинок відповідає повним реченням на запитання, дає відповіді на запитання з допомогою вихователів; С - відповідає на два питання самостійно; Н - з допомогою вихователя відповідає на 1-2 запитання.
Родина		
1	Має уявлення про сім'ю як складник суспільства, про свій рід, знає своїх найближчих родичів.	В - відкрито виявляє позитивні емоції до своєї родини, чітко називає на ім'я найближчих родичів, знає, хто чим займається, самостійно виконує завдання; Д - виявляє позитивні емоції до своєї родини, називає всіх членів родини на ім'я, потребує допомоги в називанні обов'язків рідних; С - пасивно виявляє позитивні емоції до своєї родини, виконує завдання разом з вихователем; Н - завдання виконує неохоче, дає однакові відповіді або вони повністю відсутні.
Соціально-комунікативна компетенція		
Люди/Дорослі/Діти/Група		
1	Знає форми звертання до дорослих. Розуміє слова звертання, вибачення, прохання.	В - називає своє ім'я, прізвище, вживає слова для означення характеру, поведінки, віку, статевої належності; розуміє слова вибачення, звертання, прохання; Д - знає своє ім'я, не завжди вживає слова для означення характеру, поведінки, віку, статевої належності; вибачення, звертання, прохання; С - виконує завдання з допомогою дорослого, знає своє ім'я, прізвище, добирає слова для означення характеру, поведінки, віку, статевої належності; Н - погано розуміє завдання, виконує його тільки з допомогою дорослого.
2	Відкрита для контактів з дорослими (друзі, товариші, сусіди, працівники ДНЗ тощо).	В - висока активність у своїх припущеннях, аргументує їх відповідно до ситуацій, виявляє бажання надати іншим свою допомогу; Д - може дати оцінку ситуації, але є деякі затримки у розв'язанні проблем; С - дає оцінку ситуації: погано це чи ні, але не вміє самостійно зробити припущення;

		Н - незадовільна активність і якість мовлення, не робить власних припущень.
3	- Виявляє елементарну гнучкість у взаєминах із людьми в різних життєвих ситуаціях.	В - успішно справляється із завданням; Д - припускається незначних помилок; С - не може визначити характер життєвої ситуації; Н - не має досвіду людських взаємин.
4	Використовує ввічливі слова за призначенням.	В - самостійно використовує ввічливі слова за призначенням; Д - використовує ввічливі слова у повсякденному житті за нагадуванням або без нагадування; С - іноді використовує ввічливі слова з допомогою педагога; Н - не вживає у мовленні ввічливі слова.
5	Дотримується етикету в ситуаціях спілкування з дітьми, працівниками закладу; адекватно реагує на оцінку результатів її діяльності; спокійно поводиться під час конфліктних ситуацій.	В – виявляє серед людей знайомих, вітається з ними; невимушено контактує з оточуючими. Д – вітається зі знайомими після нагадування дорослих; потребує допомоги дорослого для входження у контакт з іншими. С – вітається не з усіма і не завжди, потребує постійного нагадування; спілкується з оточуючими тільки за участі педагога; дає відповіді лише з допомогою педагога. Н – ігнорує оточуючих, не вітається навіть після нагадування.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У ПРИРОДНОМ У ДОВКІЛЛІ»		
Природничо-екологічна компетенція		
Природа планети Земля		
1	Виявляє пізнавальні інтереси до природного довкілля.	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового роз'яснення, виконує його тільки з допомогою дорослого.
Явища природи		
1	Називає пори року, їх прикмети, характерні ознаки.	В - виявляє самостійність у роботі, правильно помічає й називає природні явища; Д - розуміє завдання, охоче цікавиться природними явищами; С - виникають труднощі в розумінні природних явищ, не може самостійно їх назвати; Н - не цікавиться природними явищами, не виконує завдання.
2	Знає властивості піску, грунту, води, снігу.	В – самостійно виявляє інтерес до предметів, порівнює властивості води, піску, каміння; за вказівкою вихователя виконує завдання; Д - частково виконує завдання та називає компоненти природного довкілля, з допомогою педагога вказує їх якості; С - не виконує завдання частково, без допомоги дорослого не вказує якості предметів; Н - не виконує завдання навіть з допомогою вихователя.
Рослини, гриби		
1	Розрізняє й називає рослини найближчого оточення (дерева, кущі, квіти, ягоди, овочі, фрукти, гриби).	В - емоційно виявляє інтерес до живої природи, самостійно виконує роботу; Д - виявляє позитивне ставлення до природи, потребує допомоги під час виконання роботи; С - потребує заохочення під час виконання роботи;

		Н - не розрізняє рослини, не виявляє цікавості.
2	Називає квітку та її будову.	В - активно вступає у розмову, орієнтується у просторі, називає й показує квітку, її частини; Д - з допомогою запитань називає частину квітки й назву самої квітки; С - частково називає будову квітки; Н - не називає будову квітки, показує її тільки з допомогою вихователя.
Тварини		
1	Упізнає й розрізняє за зовнішнім виглядом свійських та диких тварин, птахів; показує й називає частини тіла.	В - виявляє цікавість до тварин та птахів, упізнає й розрізняє їх за зовнішнім виглядом, імітує їхні голоси та рухи; Д - показує, але не називає частини тіла або навпаки, називає й показує частково; С - не називаючи, імітує голоси та рухи птахів і тварин; Н - виконує завдання з допомогою вихователя.
Життєдіяльність людини у природному довкіллі		
1	Знає про професії, пов'язані з роботою у природі, розуміє, що природне довкілля та життєдіяльність людини взаємопов'язані.	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує його тільки з допомогою дорослого.
Всесвіт		
1	Має елементарне уявлення про Сонце, Місяць, зорі.	В - розуміє запитання, відповідає правильно, самостійно; Д - відповідає з навідними запитаннями дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє запитання, не відповідає.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У СВІТІ КУЛЬТУРИ»		
Предметно-практична компетенція		
Предметний світ. Житло		
1	Знає предмети домашнього вжитку, називає їх призначення.	В - самостійно та правильно називає всі предмети, визначає їх призначення; Д - називає предмети, але припускається 1-2 помилок, або потребує навідних запитань дорослого; С - називає предмети з допомогою вихователя; Н - не може впізнати та назвати предмети, лише повторює назви за вихователем.
За межами житла		
1	Розрізняє види транспорту. Називає спосіб пересування.	В - виявляє високий пізнавальний інтерес, відповідає без помилок; Д - припускається незначних помилок; С – помиляється, робить 2 помилки; Н - потребує постійної допомоги дорослого.
Предметно-практична діяльність		
1	Розрізняє професії. Називає їх основні характеристики.	В - виявляє високий пізнавальний інтерес, відповідає без помилок; Д - припускається незначних помилок; С – помиляється, робить 2-3 помилки; Н - потребує постійної допомоги дорослого.

2	Виявляє позитивне ставлення до трудових завдань, виконує деякі трудові доручення дорослих (батьків, вихователів) у господарсько-побутовій праці.	В - із задоволенням виконує прохання, доручення, виконує дії самостійно і якісно; Д - виконує прохання, доручення, виконує дії самостійно, але не завжди якісно; С – виконує прохання, доручення за спонуканням дорослого, під час виконання потребує частих вказівок; Н - не виконує завдання навіть з допомогою дорослого, не цікавиться ними.
Художньо-продуктивна компетенція		
Літературна діяльність		
1	Упізнає та розуміє знайомі зразки малих фольклорних форм і авторських творів з унаочненням та без нього.	В - дитина самостійно згадує твір, упізнає персонажів; Д- дитина впізнає твір та персонажів, але потребує навідних запитань; С- дитина частково пригадує твір та персонажів з допомогою дорослого; Н - не впізнає твору та персонажів.
2	Розповідає разом з дорослим добре знайомі казки з допомогою наочності (на кінець року).	В - дитина охоче розповідає добре знайому казку разом з дорослим, відтворюючи ролі з допомогою іграшок; Д - дитина охоче розповідає добре знайому казку разом з дорослим, відтворюючи ролі з допомогою іграшок, але припускається незначних помилок; С - розповідаючи казку потребує постійної допомоги дорослого; Н - дитина не хоче розповідати казку.
3	Знає напам’ять забавлянки, вірші, вміє їх розігрувати.	В - може самостійно розповісти напам’ять невеличкий вірш, під час ігор-драматизацій може виконувати нескладні дії відповідно до ролі; Д - може розповісти напам’ять вірш, але потребує підказок дорослого; під час ігор-драматизацій виконує відповідні дії, але потребує допомоги дорослого; С - потребує постійної допомоги дорослого, не може самостійно виконувати дії відповідно до ролі, а лише за зразком дорослого; Н - розповідає вірш, постійно повторюючи слова за дорослим; не бере участі в іграх-драматизаціях.
Образотворча діяльність		
1	Відтворює нескладні предмети та явища (з показом зразка та без нього), використовуючи елементарні способи зображення на папері - лінії, плями, крапки, поєднуючи або ритмічно чергуючи їх під час зображення прямокутних та округлих форм.	В - виявляє інтерес до процесу малювання, може самостійно використовувати елементарні способи зображення прямокутних та округлих форм; Д - виявляє інтерес до процесу малювання, може використовувати елементарні способи зображення прямокутних та округлих форм, потребує словесної допомоги вихователя; С - виявляє інтерес до процесу малювання, зображення прямокутних та округлих форм, потребує допомоги дорослого; виконує завдання після одного або двох показів вихователя; Н - інтерес до малювання має ситуативний характер, рука нестійка, виконує завдання разом з вихователем.

2	Уміє передавати фор-му в об'ємі, ліпити предмети простої фор-ми (кульки, стовпчики, кільця) та володіє способами ліплення (скачування, розкачування, витягування, розплющування).	В - виявляє самостійність у роботі, вміє ліпити прості форми (кульки, стовпчики, кільця) та володіє основними способами ліплення; Д - частково вміє ліпити прості форми (кульки, стовпчики, кільця) та володіє основними способами ліплення, потребує допомоги дорослого; С - ліпить з допомогою вихователя; Н - не вміє ліпити прості форми та не володіє основними способами ліплення.
3	Виокремлює форму, розмір, просторове співвідношення предметів, створює най-простіші композиції.	В - виявляє інтерес до ручної праці, розуміє свої дії, за вказівкою вихователя виконує їх; Д - виконує всі дії, які пропонує вихователь, з його допомогою; С - частково виконує завдання після того як вихователь пояснив, потребує допомоги вихователя; Н - виконує дії тільки з допомогою вихователя.
Музична діяльність		
1	Охоче взаємодіє з дітьми та дорослими у музичній діяльності.	В - виявляє інтерес до музичної діяльності, виконує всі завдання з гарним настроєм та із задоволенням; Д - охоче взаємодіє з дорослими в музичній діяльності, але іноді потребує умовляння з боку дорослого; С - неохоче виконує завдання дорослого, не виявляє цікавості в музичній діяльності; Н - відмовляється взаємодіяти з дорослими у музичній діяльності.
2	Охоче виконує образно-ігрові, основ-ні танцювальні рухи, рухається в різних характерах музики.	В - із задоволенням виконує невеликі танці (один-два) за показом вихователя та самостійно; Д - виконує танцювальні рухи разом із вихователем; С - неохоче виконує танцювальні рухи; Н - відмовляється виконувати танцювальні рухи.
3	Охоче підспівує окремі склади, прагне співати разом із дорослим, розуміє, про що співається в пісні.	В - дитина охоче підспівує дорослому, наслідує співочі інтонації, може розповісти, про що співається в пісні; Д - дитина намагається підспівувати дорослому, співає із задоволенням, з допомогою запитань дорослого може розповісти про що співається в пісні; С - дитина неохоче підспівує дорослому, не може розповісти про що співається в пісні; Н - дитина відмовляється співати, не розуміє змісту пісеньки
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ГРА ДИТИНИ»		
Ігрова компетенція		
Сюжетно- рольова гра		
1	Відповідально ставиться до вибору та виконання ігрової ролі, відтворює характерні особливості персона-жів.	В - виявляє бажання брати участь в сюжетно-рольових іграх, організованих дорослим, виявляє ініціативу під час гри; Д - бере участь в сюжетно-рольових іграх, організованих дорослим, не виявляє ініціативу під час гри; С - бере участь в сюжетно-рольових іграх лише за спонуканням дорослого; Н – відмовляється брати участь в сюжетно-рольових іграх, не цікавиться ними.
Конструкторсько-будівельні ігри		

1	Конструювання. Викладає доріжку з цегли, вміє виконувати дію за показом дорослого.	В - виявляє інтерес до зробленої композиції, уміє самостійно її обіграти: викладає доріжку з цегли, вміє виконувати дію за показом дорослого, водить ляльку по доріжці; Д - частково створює з будівельного матеріалу знайомі споруди, користується спорудами для гри; С - будує споруди з допомогою вихователя; Н - не виявляє цікавість до будівельного матеріалу.
Іграшка		
1	Знає, впізнає і називає різні види іграшок.	В – виявляє цікавість, відповідає на запитання вихователя. Д - розуміє звернену до неї мову, за вказівкою вихователя виконує правильно завдання; С - викликає активний інтерес до слів дорослого, частково відповідає на запитання; завдання виконує з допомогою вихователя; Н - загальний емоційний стан нестійкий, відмовляється від виконання дій.
2	Уміє використовувати іграшки в самостійних іграх.	В - виявляє інтерес до виконання певного завдання; Д - з допомогою дорослого швидко виконує дії; С - помиляється, але сам виправляє помилки; Н - не виконує певних завдань.
3	Виявляє цікавість до музичних іграшок-інструментів, бажання погратися з ними. Відрізняє знайомі за назвою, тембром звучання (бубон, брязкальце).	В - правильно тримає іграшки-інструменти (бубон, брязкальце), володіє найпростішими видами гри на них, може розрізнити їх за назвою та тембром звучання; Д - намагається правильно сприймати іграшки-інструменти (бубон, брязкальце) та грати на них, може розрізнити їх за назвою та тембром звучання з допомогою вихователя; С - неохоче грається іграшками-інструментами, грає на них з допомогою дорослого, не може розрізнити їх за назвою; Н - не виявляє цікавості у грі на іграшках-інструментах, не може їх розрізнити за назвою та тембром звучання.
4	Бережливо ставиться до іграшок, дотримується порядку в ігровому куточку.	В - виявляє цікавість до ситуації та самостійно розкладає іграшки; Д - частково виконує вказівки вихователя; кожну іграшку ставить на своє місце; С - помиляється, але самостійно вправляється й ставить іграшки на місце, вказане вихователем; Н - не розкладає іграшки на свої місця.
Формування особистості в грі		
1	Дотримується ігрового партнерства та етикету спілкування у процесі гри.	В - доброзичливо ставиться до дітей, дотримується ігрового партнерства; Д - спілкується охоче, дотримується ігрового партнерства; С - спілкується охоче не завжди, іноді це залежить від настрою дитини; Н - не виявляє активності в спілкуванні.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ»		
Сенсорно-пізнавальна компетенція		
Сенсорні еталони		
1	Має уявлення про величину предмета, використовує в мовленні слова “великий”,	В - розрізняє і розуміє відмінність у розмірах предметів; Д - припускається помилок у визначенні одного з параметрів; С - виконує завдання з допомогою вихователя;

	“маленький”.	Н - не має уявлення про розмір предметів.
2	Розрізняє й називає форму предметів: *круг, овал, квадрат, прямокутник, трикутник.*	В - дитина правильно розрізняє й називає геометричні фігури; Д - упізнає й називає чотири фігури із вказаних п’яти; С - помиляється під вкачає визначення двох фігур; Н - завдання виконує з допомогою вихователя.
3	Групує предмети за істотними відмінностями (круг - квадрат, трикутник - овал).	В - виявляє інтерес, виконує завдання безпомилково; Д - виконує дії з незначною допомогою вихователя; С - виконує дії невпевнено, припускається помилок; Н - не орієнтується у визначенні форми.
4	Групує предмети за двома заданими сенсорними ознаками - величиною і формою - з чотирьох можливих. Розуміє слова: *подібні, однакові, відмінні.*	В - дитина не припускається помилок, виконує завдання впевнено та самостійно, розуміє відповідні терміни; Д - припускається незначних помилок, виправляє їх під час словесної вказівки вихователя; С - виконує завдання після пояснення вихователя, припускається декількох помилок, не звертає увагу на словесні терміни; Н - не може викласти зображення у відповідну втулку.
5	Помічає й розрізняє розташування предметів відносно свого тіла (вгорі - там, де голова; внизу - там, де ноги), просторові відношення (“на”, “під”, “в”), напрямок руху: до мене (дитини), від мене (дитини).	В - правильно визначає просторові відношення та напрямок руху; Д - припускається незначних помилок під час визначення напрямку руху та просторових відношень, уживає в мовленні відповідні терміни; С - виконує завдання тільки після нагадування вихователя, вагається під час виконання завдання; Н - не використовує в мовленні відповідні терміни, не може самостійно виконати завдання.
6	Розрізняє частини доби (день, ніч).	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - припускається незначних помилок під час визначення частин доби; С - невпевнено орієнтується у вживанні часових понять, завдання виконує з допомогою дорослого; Н - не використовує в мовленні відповідні терміни, не може самостійно виконати завдання.
7	Розуміє кольори спектра: червоний, оранжевий, жовтий, зелений, синій, фіолетовий, білий, чорний; називає 4-5 кольорів.	В - правильно визначає усі кольори, Д – припускається помилок у визначенні двох кольорів; С - визначає кольори з допомогою вихователя; Н - не має уявлення про колір.
Математична компетентність		
Елементарні математичні уявлення		
1	Розрізняє багато, мало предметів, порівнює предмети за кількістю.	В - вживає слова “один”, “багато”, “мало”, розуміє їх значення; Д - розрізняє кількість предметів при порівнянні їх вихователем; С - не розуміє значення запитань, повторює дії і слова за педагогом; Н - до відповіді постійно спонукає вихователь.

ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «МОВЛЕННЯ ДИТИНИ»		
Фонематична компетенція		
Звукова культу ра мовлення		
1	Говорить чітко, зрозуміло, з різною силою голосу (тихо, голосніше, голосно), у різному темпі (швидше, повільно).	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує тільки з допомогою дорослого.
2	Користується інтонацією: питальною, окличною, розповідною.	
3	Правильно й чітко вимовляє голосні (сад, вода, сік) та приголосні (тверді, м'які) звуки рідної мови.	
4	Правильно вимовляє слова з роздільною вимовою при йотованих із попередніми приголосними.	
Лексична компетенція		
Словникова робота		
1	Збагачує словник іменниками, дієсловами. Словесна гра "Хто що робить?"	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - частково виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, виконує тільки з допомогою дорослого.
2	Збагачує словник іменниками, прикметниками. Словесні ігри "Скажи, який", "Яке, які?"	
3	Розуміє й самостійно вживає узагальнювальні слова: посуд, іграшки, одяг, меблі тварини, їжа тощо. Д/гра «Скажи одним словом»	
4	Використовує мовні порівняння, образні вислови (зайчик-побігайчик, лисичка-сестричка). Читання українських народних казок: "Ріпка", "Колобок", "Коза-Дереза".	
Граматична компетенція		
Граматична правильність мовлення		
1	Узгоджує іменні частини мови в роді, числі та відмінку, надає дієсловам відповідну числову форму.	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує тільки з допомогою дорослого.
2	Утворює іменники із суфіксами пестливості.	
3	Правильно вживає: - слова зі змінами наголосу (кіт - кота, комар- комара); - іменники, у яких відбувається чергування голосних або приголосних в основі (нога - нозі, чашка - чашці); - присвійні прикметники (мамин, татів, бабусин, зайчиків, лисиччин). дієслова зі змінами приголосних в основі (носити - ношу, возити - вожу, ходити - ходжу, сипати - сиплю, хотіти - хочу)	

4	Змінює слова за відмінками та правильно використовує різні відмінкові форми, вживає: - іменники у родовому відмінку жіночого роду (кого? чого?) - мами, бабусі, шапки, каші. Вправа «Кого (чого) не стало?» - чоловічого та середнього роду (кого? чого?) - тата, дідуся, коня, хліба, соку, яблука, пальта; Вправа «Кого (чого) не стало?» - назви істот чоловічого роду в давальному відмінку (кому? чому) - дідусеві (сю), котові (у), коневі (ю); Вправа «Кому що дамо?» -жіночого роду в орудному відмінку (ким? чим?) - мамою, бабусею, лопатою. Вправа «Відповідай»	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує тільки з допомогою дорослого.
Діалогічна компетенція		
Діалогічне мовлення		
1	Розуміє запитання, відповідає на нього і сама запитує.	В - слухає уважно, розуміє запитання, будує відповідь відповідно до поставленого запитання, ставить запитання вихователеві; Д – розуміє запитання, відповідає відповідно до поставленого запитання, ставить запитання з підказками педагога; С – розуміє запитання, будує відповідь та не ставить запитання; Н - неуважна, на запитання відповідає “так”, “ні”.
2	Ввічливо звертається до вихователя, інших дорослих, дітей із проханням; вітається, прощається, дякує.	В - самостійно вживає слова вітання, прощання, подяки; Д - вживає слова вітання, прощання, подяки; С - вживає слова вітання, прощання, подяки після нагадування дорослого; Н - не вживає слова вітання, прощання, подяки.
Монологічна компетенція		
Монологічне мовлення		
1	Переказує, з допомогою дорослого невеликі казки та оповідання.	В - розуміє завдання, самостійно складає розповідь з 2-3 простих речень; Д - розуміє завдання, складає розповідь з 2-3 простих речень з незначною допомогою дорослого; С - виконує завдання за зразком дорослого; Н - не розуміє завдання, не виконує навіть з допомогою дорослого.
2	Складає невеликі сюжетні та описові розповіді, розповідь із власного освіду.	
Українська мова як державна		
1	Спілкується українською мовою залежно від ситуації. Розуміє мовлення дорослих.	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання, але потребує додаткового пояснення; С - виконує завдання тільки за зразком дорослого; Н - не розуміє завдання, не виконує навіть з допомогою дорослого.

МОЛОДШИЙ ДОШКІЛЬНИЙ ВІК

№	Результати освітньої роботи з дитиною	Рівні засвоєння
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ОСОБИСТІСТЬ ДИТИНИ»		
Здоров'язбережувальна компетенція		
Здоров'я та фізичний розвиток		
1	Має уявлення про основні правила здорового життя.	В - самостійно обґрунтовує відповіді; Д - користується допомогою дорослого; С - припускається помилок під час відповідей; Н - не виявляє активності під час бесіди.
2	Виконує основні фізичні вправи, має уявлення про послідовність виконання рухів, техніку їх виконання.	В - виконує самостійно, впевнено; Д - виконує з незначними помилками; С - відволікається під час виконання; Н - не виконує, не володіє навичками виконання.
3	Знає назви спортивного обладнання, способи та правила їх користування.	В - розуміє завдання, називає предмети, які її оточують, вживає слова для означення, розуміє положення предметів у просторі; Д - користується допомогою дорослого; С - припускається помилок під час відповідей; Н - не орієнтується у використанні предметів.
4	Орієнтується в ознаках статевої належності. Розрізняє відмінності між хлопчиками та дівчатками.	В - розуміє характерні ознаки своєї статі, відмінності між представниками обох статей; Д - завдання виконує, але іноді припускається помилок; С - усвідомлює тілесну схожість, не орієнтується у психічних відмінностях людей; Н - виявляє низький пізнавальний інтерес.
5	Називає частини тіла, поняття "правий", "лівий" (рука, нога, око, вушко).	В - самостійно і правильно виконує завдання, має поняття про призначення систем організму; Д - потребує незначної допомоги; С - визначається лише з допомогою дорослого; Н - має значні труднощі у визначенні.
Безпека життєдіяльності		
1	Володіє елементарними правилами поведінки на вулиці (дорога, тварини, незнайомі люди), вдома (струм, вогонь, газ, побутова техніка, сірники).	В - правильно орієнтується в ситуації, має навички безпечної поведінки; Д - іноді припускається помилки; С - навички недосконалі, не завжди в змозі знайти вихід із ситуації; Н - безпорадна у складній ситуації.
Здоров'я та хвороба		
1	Розрізняє стани здорової та хворої людини.	В - розрізняє стани здорової та хворої людини, знає, як треба дбати про своє здоров'я, активно включається у спільну розмову;

		Д - потребує допомоги дорослого; С - невпевнено виконує завдання, постійно звертається до дорослого; Н - не знає чинників здоров'я.
2	Знає, що сприяє збереженню здоров'я (рух, правильне харчування, безпечна поведінка, догляд за тілом).	В - знає, як треба дбати про своє здоров'я, виконує правила гігієни, позитивно ставиться до своєї зовнішності, активно включається у спільну розмову; Д - потребує допомоги дорослого у визначенні правил гігієни та відпочинку; С - невпевнено виконує завдання, постійно звертається до дорослого; Н - не розповідає про те, що сприяє збереженню здоров'я.
3	Вирізняє основні групи їжі, орієнтується в корисних та шкідливих продуктах.	В - самостійно і правильно визначає корисні продукти харчування; знає про користь вітамінів; Д - відповідає частковою з допомогою дорослого; С - має значні труднощі під час відповідей; Н - не орієнтується у визначенні корисних і шкідливих продуктів харчування.
Гігієна життєдіяльності		
1	Намагається бути охайною, має навички особистої гігієни, само-обслуговування. Уміє культурно вживати їжу.	В - знає як треба дбати про своє здоров'я, виконує правила гігієни, позитивно ставиться до своєї зовнішності; вживає їжу без допомоги дорослого, охайна у діях; Д - потребує допомоги дорослого; С - невпевнено виконує завдання; не охайна у діях; Н - не розповідає про те, що сприяє збереженню здоров'я; не вміє правильно вживати їжу.
Рухова активність та саморегуляція		
1	Усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму.	В - усвідомлює роль фізичних вправ для зміцнення організму орієнтується, правильно виконує основні рухи; Д - недостатньо усвідомлює необхідність фізичних вправ, іноді припускається помилок; С - часто плутається, діє тільки з допомогою дорослого; Н - не має знань і не виявляє інтересу до рухової активності.
Особистісно-оцінна компетенція		
Самоставлення		
1	Позитивно ставиться до себе як до особистості. Бесіда «Який я?»	В - виявляє позитивне ставлення до своєї особистості; Д - дає одну-дві характеристики; С - потребує допомоги дорослого під час складання характеристик; Н - відсутні емоції, почуття до власної зовнішності, своєї особистості.
2	Відчуває задоволення від своєї спроможності, підтримує прагнення до самостійності. Д/гра "Добре - погано"	В - емоційно відгукується на вчинки дітей, самостійно обґрунтовує свої судження, адекватно реагує на різні життєві вияви, впевнено відповідає; Д - обґрунтовує судження з допомогою вихователя; затримується з відповіддю; С - розуміє пояснення, але не може відповісти на запитання; Н - відсутні емоційні вияви, відмовляється від спілкування.
3	Має уявлення про основні емоції людини. Вправа «Емоції»	В - самостійно відповідає, обґрунтовує відповідь; Д - визначає три-чотири емоції; С – визначає одну-дві емоції;

		Н – не має уявлення про основні емоції людини.
Самосвідомість		
1	Усвідомлює і переживає своє минуле та сьогодення, орієнтується у майбутньому, пов'язує з ним свої елементарні плани. Бесіда “Коли я виросту, я …»	В - розуміє завдання, називає часові відношення; Д - іноді припускається помилок; С - плутається, діє з допомогою вихователя; Н - не усвідомлює, не орієнтується у завданнях.
2	Діє самостійно Дидактична вправа “Я сам”.	В - виконує самостійно, впевнено; Д - виконує з незначними помилками; С - відволікається під час виконання; Н - не виконує, не володіє навичками виконання.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СОЦІУМІ»		
Родинно-побутова компетенція		
Сім’я		
1	Знає своє ім'я, прізвище. Ототожнює себе з хлопчиком (дівчинкою) Вправа “Хто я?”	В - має досить великий словниковий запас (називає своє ім’я, прізвище, називає стать),відповідає повними реченнями; Д - самостійно відповідає, але не говорить повним реченням; С - може пояснити склад своєї родини, але неповно або невпевнено; Н - незадовільна активність і якість мовлення, багато неправильних відповідей.
2	Усвідомлює зміст понять “сім’я”, розуміє, що батьки - найрідніші люди, які піклуються про неї, ставиться до них з любов’ю. ***Дидактична гра*** “Пестливі слова” (про рідних).	В - розуміє завдання; називає імена рідних, розуміє, що батьки - найрідніші люди; Д - відповідає правильно, але невпевнено; С - виконує завдання з допомогою дорослого; Н - погано розуміє завдання, виконує тільки з допомогою дорослого.
3	Знає, що брати, сестри - це також діти його (її) батьків; ставиться до них з любов’ю, турбується про них.	В - впевнено називає братів, сестер, їх імена, підтримує з ними теплі взаємини; Д - дає правильні відповіді, але ревнує до батьків, братів і сестер; С - орієнтується у родинних зв’язках з братами, сестрами; Н - потребує допомоги дорослого, ревнує батьків до інших дітей у родині.
4	Усвідомлює, що бабусі й дідусі - також сім’я, ставиться до них з теплотою, знає їхні імена.	В - чітко вказує на фото бабусі, дідуся, називає їхні імена, відгукується про них з любов’ю; Д - володіє достатніми знаннями, рідко спілкується з бабусею, дідусем; С - потребує підказки дорослого; Н - не розуміє завдання або відмовляється його виконувати.
5	Усвідомлює обов’язки кожного члена сім’ї, намагається виконувати свої, співчуває хворим членам родини, прагне надати посильну допомогу	В - впевнено орієнтується в обов’язках кожного члена сім’ї, з теплотою ставиться до всіх; Д - правильно визначає обов’язки членів сім’ї, співчуває хворим за підказкою інших; С - потребує допомоги дорослих, переживає за близьких; Н - відповідає невпевнено, потребує постійної допомоги дорослого.

	Бесіда «Хто що робить?»	
Родина		
1	- Орієнтується у родинних зв'язках, передає особливості їхньої зовнішності, вподобань, поведінки, діяльності	В - розуміє завдання, виконує його самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, відмовляється від виконання або виконує його разом з дорослим.
2	Знає, що родина об'єднує всіх родичів, виявляє інтерес до родинних справ, свят, зустрічей	В - добре орієнтується у належності різних людей до родини; Д - називає найближчих родичів, цікавиться подіями в родині; С - відповідає з допомогою дорослого; Н - не виявляє бажання спілкуватися з цього питання
Соціально-комунікативна компетенція		
Люди/Дорослі/Діти/Група		
1	Знає форми звертання до дорослих. Розуміє слова звертання, вибачення, прохання.	В - називає своє ім'я, прізвище, вживає слова для означення характеру, поведінки, віку, статевої належності; розуміє слова вибачення, звертання, прохання; Д - знає своє ім'я, не завжди вживає слова для означення характеру, поведінки, віку, статевої належності; вибачення, звертання, прохання; С - виконує завдання з допомогою дорослого, знає своє ім'я, прізвище, добирає слова для означення характеру, поведінки, віку, статевої належності; Н - погано розуміє завдання, виконує його тільки з допомогою дорослого.
2	Розуміє, що чужі - це люди, які між собою незнайомі, з ними поводиться обачно, стримано, чемно…	В - усвідомлює, що є чужі люди, з якими треба бути обачною; Д - вирізняє "своїх" і "чужих", поводиться стримано; С - за підказкою дорослого описує чужих, незнайомих; розуміє, як треба поводитися; Н - не вирізняє "чужих", поводиться з ними, як зі знайомими.
3	Виявляє елементарну гнучкість у взаєминах із людьми в різних життєвих ситуаціях. Вправа «Оціни вчинок»	В - успішно справляється із завданням; Д - припускається незначних помилок; С - не може визначити характер життєвої ситуації; Н - не має досвіду людських взаємин.
4	Використовує ввічливі слова за призначенням.	В - самостійно використовує ввічливі слова за призначенням; Д - використовує ввічливі слова у повсякденному житті за нагадуванням або без нагадування; С - іноді використовує ввічливі слова з допомогою педагога; Н - не вживає у мовленні ввічливі слова.
5	Дотримується етикету в ситуаціях спілкування з дітьми, працівниками закладу; адекватно реагує на оцінку результатів її діяльності; спокійно поводиться під час конфліктних ситуацій.	В – виявляє серед людей знайомих, вітається з ними; невимушено контактує з оточуючими. Д – вітається зі знайомими після нагадування дорослих; потребує допомоги дорослого для входження у контакт з іншими. С – вітається не з усіма і не завжди, потребує постійного нагадування; спілкується з оточуючими тільки за участі педагога; дає відповіді лише з допомогою педагога. Н – ігнорує оточуючих, не вітається навіть після нагадування.

ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У ПРИРОДНОМУ ДОВКІЛЛІ»		
Природничо-екологічна компетенція		
Природа планети Земля		
1	Має загальне уявлення про життя людей на планеті Земля, розрізняє ознаки, стани неживої природи.	В - виокремлює та називає ознаки, стани неживої природи, має розвинену творчу уяву, розуміє значення неживої природи для всього живого; Д - має труднощі про уявлення об'єктів неживої природи, потребує інколи допомоги дорослого, розуміє залежність живої природи від неживої; С - часто припускається помилок, називаючи ознаки неживої природи, добирає слова невпевнено; Н - не виявляє цікавості до природного середовища, не розуміє ознаки та стан неживої природи.
2	Має виражений інтерес до інформації природничого характеру.	В - добре сприймає нову інформацію природничого характеру, орієнтується в довкіллі, повними реченнями відповідає на запитання; розуміє взаємозв'язок між живою і неживою природою, життям людини; Д - відповідає на запитання вихователя, але висновки робить тільки з вихователем; С - виявляє бажання спостерігати за природою, але відповідає на запитання неповними реченнями; Н - має труднощі у сприйманні інформації, не розуміє зв'язку між живою та неживою природою, життєдіяльністю людини.
Явища природи		
1	Спостерігає, помічає і називає природні явища, вміє вести календар природи.	В - виявляє самостійність у роботі, правильно помічає і називає природні явища, має навички дбайливого ставлення до навколишнього світу; Д - розуміє завдання, охоче цікавиться природними явищами; С - має труднощі в розумінні природних явищ, не може самостійно знайти відгадку; Н - не цікавиться природними явищами, не виявляє бажання виконувати завдання.
2	Має уявлення про сезонні зміни в природі, називає пори року, їх прикмети, характерні ознаки; може охарактеризувати зміни в природі кожної пори року (стан погоди, рослин, поведінка тварин	В – має уявлення про сезонні зміни в природі, називає пори року, їх прикмети, характерні ознаки; може схарактеризувати зміни в природі кожної пори року (стан погоди, рослин, поведінка тварин);. Д - має уявлення про сезонні зміни в природі, називає пори року, їх прикмети, характерні ознаки; проте допускає 1-2 незначні помилки. С – усвідомлює хід і послідовність сезонних змін; невпевнено обґрунтовує свої відповіді, допускає 3-4 помилки; іноді потребує допомоги педагога. Н - пори року називає лише за явними ознаками;; під час бесіди потребує постійної допомоги педагога.
Рослини, гриби		
1	Розрізняє і називає рослини найближчого оточення (дерева, кущі, трава, квіти). Д\гра «Назви і розкажи».	В - емоційно виявляє інтерес до живої природи, самостійно виконує роботу; Д - виявляє позитивне ставлення до рослин найближчого оточення, потребує допомоги у виконанні роботи; С - потребує заохочення під час виконання роботи, не орієнтується у складанні цілого; Н - не помічає розбіжностей у складанні малюнків, не виявляє інтересу до живої природи.

2	Знає про рослини найближчого природного довкілля, їх будову, смакові якості, особливості приготування. Д/ігри: “В саду, на городі”, “Я скажу, а ти відгадай”, “Зваримо борщ”, “Компот”.	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно, емоційно задоволений; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує його тільки з допомогою дорослого.
3	Спільно з дорослим вирощує рослини та доглядає за ними.	
4	Виявляє зорову обережність, побачивши незнайомі рослини. Гра «Друг-ворог»	В - виявляє зорову обережність; Д - дає правильні відповіді на всі запитання; С - потребує постійної допомоги дорослого; Н - виявляє низький пізнавальний інтерес.
Тварини		
1	Усвідомлює різноманітність рослинного світу, розрізняє тварин та їхніх дитинчат, їхню зовнішню будову, живлення, пересування, захист, поведінку. Д/ігри «Хто де живе?», «Назви дитинчат», «Хто що їсть?»	В - правильно знаходить і називає тварину та її дитинчат, помічає особливості поведінки, місця перебування; Д - припускається незначних помилок, помічає особливості поведінки, виявляє інтерес до місця перебування тварин; С - часто припускається помилки, має труднощі у визначенні особливостей поведінки, місця перебування тварин; Н – потребує допомоги вихователя, не може розташувати тварин за місцем перебування.
Життєдіяльність людини у природному довкіллі		
1	Знає про професії, пов'язані з роботою у природі, орієнтується в тому, що природне довкілля та життєдіяльність людини взаємопов’язані. Д/ігри: “Хто що робить?”, “Коли це буває?”.	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує його тільки з допомогою дорослого.
2	Має бажання берегти природу, бути чуйною до неї, робити позитивні вчинки. Логічна гра “Світлофор”.	В - виявляє свідоме ставлення до живої природи, вміло орієнтується в усіх ситуаціях, обгрунтовує свої відповіді, посилаючись на аргументи: шкодить природі чи допомагає їй; Д - позитивно та доброзичливо слухає співрозмовника, підіймаючи “світлофор”, інколи потребує допомоги дорослого; С - без участі дорослого не може зібратися з відповідями, плутається при доборі кольорів світлофора; Н - не виявляє цікавості до природи, піднімає колір хаотично, не думає, може дати одну чи дві правильні відповіді
Всесвіт		

1	Має елементарне уявлення про Сонце, Місяць, зорі. Вправа «Розкажи про сонце (зорі, місяць)».	В - добре розвинена пізнавальна діяльність, упевнено виконує завдання; Д - виявляє цікавість, має уявлення про космос, деякі труднощі у виконанні завдання; С - потрібна допомога дорослого, плутається у назвах; Н - не орієнтується у виконанні завдання, не виявляє позитивного ставлення до космосу.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У СВІТІ КУЛЬТУРИ»		
Предметно-практична компетенція		
Предметний світ. Житло		
1	Знає предмети домашнього вжитку, їх ознаки. Д/гра «Об'єднай у групи»	В - класифікує всі предмети, правильно розподіляє їх; Д - припускається однієї-двох помилок; С - називає всі предмети правильно, але не може класифікувати їх; Н - не класифікує, може називати декілька предметів.
За межами житла		
1	Знає назву міста (села), вулиці, де мешкає.	В - знає назву міста (села), вулиці, де мешкає виявляє високий пізнавальний інтерес; Д - припускається незначних помилок; С - помиляється під час визначення назви свого міста, вулиці; Н - потребує постійної допомоги дорослого.
2	Розрізняє види транспорту. Називає спосіб пересування. Гра «Транспорт»	В - виявляє високий пізнавальний інтерес, відповідає без помилок; Д - припускається незначних помилок; С – помиляється, робить 2-3 помилки; Н - потребує постійної допомоги дорослого.
Предметно-практична діяльність		
1	Розрізняє професії. Називає їх основні характеристики. Гра «Професії»	В - виявляє високий пізнавальний інтерес, відповідає без помилок; Д - припускається незначних помилок; С – помиляється, робить 2-3 помилки; Н - потребує постійної допомоги дорослого.
2	Виявляє позитивне ставлення до трудових завдань, виконує деякі трудові доручення дорослих (батьків, вихователів) у господарсько-побутовій праці.	В - із задоволенням бере участь у різних видах праці, виконує дії самостійно і якісно; Д - бере участь у різних видах праці, виконує дії самостійно, але не завжди якісно; С – бере участь у різних видах праці за спонуканням дорослого, під час виконання потребує частих вказівок; Н - не виконує завдання навіть з допомогою дорослого, не цікавиться ними, відмовляється брати участь у різних видах праці.
Художньо-продуктивна компетенція		
Літературна діяльність		
1	Впізнає казкових героїв, визначає з яких вони казок; згадує назву казки, її зміст.	В - розуміє завдання, впізнає казкових героїв, самостійно визначає з яких вони казок; згадує назву казки, її зміст; Д - впізнає казкових героїв, згадує назву казки, її зміст, але припускається однієї-двох помилок; С - впізнає казкових героїв, згадує назву казки, її зміст лише за підказкою дорослого; Н - не впізнає казкових героїв, не називає твір.

2	Розуміє зміст художніх творів, відповідає на нескладні запитання за їх змістом; правильно оцінює поведінку персонажів.	В - на запитання за змістом твору дає розгорнуту відповідь, правильно оцінює поведінку персонажів, аргументує її; Д - дає відповіді не завжди розгорнуті, правильно оцінює поведінку персонажів, але пояснити затрудняється; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання; відмовляється від виконання завдання або виконує його лише разом з дорослим.
3	Декламує вивчені напам'ять вірші.	В - декламує вірші напам'ять самостійно, виразно; Д - декламує вірші напам'ять, не дуже виразно, припускається однієї-двох помилок; С - декламує вірші невиразно, потребує нагадування змісту дорослим; Н - не може самостійно розповісти вірш, а лише повторює за дорослим.
Образотворча діяльність		
1	Володіє різними техніками малювання (пальчиками, пензликом, олівцями, фломастером, крейдою), розповідає про те, що створила.	В - уміє малювати предмети, що складаються з частин круглих і прямокутних форм, правильно розміщує зображення на аркуші (посередині), вміє добирати яскраві кольори, зафарбовує площину, використовує в роботі різні техніки малювання, робота виконана охайно; Д - працює цікаво, має бажання малювати, вміє зафарбовувати невеликі площини, не виходячи за контури малюнка, але невпевнено орієнтується на аркуші, потребує словесних підказок, робота виконана з невеликим помарками; С - виконує роботу з допомогою дорослого, потребує словесних інструкцій та показу послідовності в роботі, плутає кольори, зафарбовує площини, виходячи за контури малюнка, робота виконана не дуже охайно; Н - не вміє орієнтуватися на аркуші паперу, постійно потребує допомоги дорослого, не вміє підбирати кольори та плутає їх, зафарбовує площини, виходячи за контури, роботу виконує не охайно.
2	Створює прості композиції аплікації.	В – уміє складати і наклеювати готові форми в композицію, добре орієнтується на площині аркушу, має знання про колір, виконує роботу самостійно та охайно; Д - невпевнено виконує роботу, потребує словесної допомоги дорослого, невпевнено орієнтується на площині аркушу, робота виконана охайно, але з невеликими помарками; С - потребує допомоги дорослого під час викладання та наклеювання готових форм, погано орієнтується на площині аркуша, плутає кольори, робота виконана неохайно; Н - не орієнтується на аркуші паперу, не знає кольорів, не спроможна самостійно викласти та наклеїти готові форми, виявляє пасивність.
3	Ліпить із глини, виробляє фігурки із на вологого піску; вводить власноруч створені речі в ігрову діяльність.	В - творчо підходить до виконання завдання; Д - впоралася із завданням; С - моделює одну із запропонованих форм з допомогою дорослих; Н - потребує постійної допомоги дорослого, не виявляє творчості у роботі.
Музична діяльність		

1	Відтворює в русі загальний характер музики, відгукується на темпові та динамічні контрасти.	В - реагує емоційно й рухами на музику різного характеру; виконує таночки (один- два) самостійно; Д - реагує емоційно й рухами на музику різного характеру; виконує таночки (один- два) за показом вихователя; С - неохоче виконує танцювальні рухи, не завжди правильно визначає характер музики; Н - відмовляється виконувати завдання.
2	Не напружуючись, ритмічно підспівує, протягує довгі звуки.	В - уміє та із задоволенням співає самостійно і спільно з дорослим невеликі пісні; Д - співає із задоволенням спільно з дорослими невеликі пісні; С - спів невеликих пісень викликає труднощі, співає лише разом з дорослими; Н - не має бажання співати невеличкі пісні.
3	Відрізняє знайомі за тембром звучання, за назвою музичні іграшки та інструменти, виявляє бажання грати на них.	В - дитина самостійно розпізнає і називає музичні інструменти за звучанням, знає їх на вигляд; Д - дитина самостійно впізнає і називає музичні інструменти за звучанням, знає їх на вигляд, але припускається однієї-двох помилок; С - дитина впізнає і називає музичні інструменти за звучанням після підказок дорослого, може деякі впізнати на вигляд; Н - дитина може назвати 1-2 музичні інструменти, розпізнавання музичного інструменту за звучанням викликає труднощі.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ГРА ДИТИНИ»		
Ігрова компетенція		
Сюжетно-рольова гра		
1	Виявляє бажання бра-ти участь в сюжетно-рольових іграх, орга-нізованих дорослим, виявляє ініціативу під час гри.	В - виявляє бажання брати участь в сюжетно-рольових іграх, організованих дорослим, виявляє ініціативу під час гри; Д - бере участь в сюжетно-рольових іграх, організованих дорослим, не виявляє ініціативу під час гри; С - бере участь в сюжетно-рольових іграх лише за спонуканням дорослого; Н – відмовляється брати участь в сюжетно-рольових іграх, не цікавиться ними.
2	Творчо відображає у грі діяльність і взаємини дорослих. С/р гра “Крамниця”.	В - впоралася із завданням; Д - відповідає одним реченням; С - потребує підказки дорослого; Н - безініціативна, має низький пізнавальний інтерес.
Конструкторсько-будівельні ігри		
1	Виявляє творчість у роботі з природним матеріалом.	В - творчо підходить до виконання завдання; Д - впоралася із завданням; С - моделює одну із запропонованих форм; Н - потребує постійної допомоги вихователя, не виявляє творчості у роботі.
2	Виявляє інтерес і бажання до відображення багатьох об’єктів навколишньої дійсності, використовуючи різні конструктори.	В - самостійно створює об’єкт, добирає потрібний матеріал, використовує різні способи створення будівлі; Д - має труднощі у моделюванні будівельних конструкцій; С - припускається серйозних помилок; Н - не володіє потрібними навичками.

Іграшка		
1	Знає, впізнає і називає різні види іграшок.	В - виявляє інтерес до іграшок, розповідає змістовно, зрозуміло для співрозмовника; Д - про іграшки розповідає не повно, не достатньо виявляє інтерес до поставленого завдання; С - затрудняється в умінні розповісти про іграшку; Н - не виявляє цікавості до іграшки, не може вести розповідь.
2	Уміє використовувати іграшки за призначенням.	В - самостійно підбирає іграшки за призначенням і обгрунтовує свої дії; Д - вдало використовує іграшки за призначенням; недостатньо пояснює свої дії; С – має труднощі щодо при значення іграшок, пояснює свої дії незрозуміло; Н - не вміє бережно ставитися до іграшок.
Формування особистості у грі		
1	Усвідомлює себе активним учасником (учасницею) ігрової діяльності.	В - охоче входить у контакт з однолітками, правильно виконує завдання; Д - охоче включається в гру, але завдання виконує неправильно; С - потрібно постійно спонукати до дій; Н - виявляє недовіру, не бере участі в організаційних діях.
2	Дотримується ігрового партнерства та етикету спілкування у процесі гри.	В - доброзичливо ставиться до дітей, дотримується ігрового партнерства; Д - спілкується охоче, дотримується ігрового партнерства; С - спілкується охоче не завжди, іноді це залежить від настрою дитини; Н - не виявляє активності в спілкуванні.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ»		
Сенсорно-пізнавальна компетенція		
Сенсорні еталони		
1	Порівнює величини предметів (великий - маленький, довгий - короткий, високий - низький).	В - розрізняє й позначає у мові відповідними словами величини; однакових і різних за розміром предметів; Д - визначає величини предметів, але не позначає їх словами, робить помилку у визначенні одної величини; С - виконує завдання з допомогою дорослого, робить помилку у визначенні двох величин; Н - погано розуміє завдання, виконує його з допомогою дорослого.
2	Розрізняє геометричні фігури (круг, квадрат, куля й куб).	В - правильно називає всі геометричні фігури; Д - помиляється у визначенні однієї геометричної фігури; С - помиляється у визначенні двох геометричних фігур; Н - плутає назви всіх геометричних фігур.
3	Порівнює геометричні фігури з предметами, схожими за формою.	В - не припускається помилок під час визначення форми предмета; Д - припускається однієї помилки у визначенні форми предмета; С - припускається двох помилок у визначенні предмета; Н - не орієнтується у визначенні форми.
4	Групує предмети за ознакою форми.	В – правильно добирає предметні картинки за вказаною формою; Д - помиляється під час групування предметів за вказаною формою, 1-2 предмети викладає за іншою формою;

		С - чекає допомоги від вихователя, завдання виконує невпевнено, припускається помилок з двома-трьома предметами; Н - не розуміє завдання вихователя, не орієнтується у формах предметів.
5	Визначає просторове розташування предме-та відносно свого тіла: *вгорі - там, де голова; внизу - там, де ноги.* Просторові відношення: *на, під, поруч, на, під, за, високо, низько.*	В - розуміє завдання, виконує його самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує тільки з допомогою дорослого; Н - погано розуміє завдання, виконує його тільки з допомогою дорослого.
6	Орієнтується в частинах доби *(ранок, день, вечір, ніч),* часових відношеннях *(тепер - пізніше, спочатку - потім, учора — завтра.)*	В - розуміє завдання, виконує його самостійно; Д - робить незначні помилки; С - помиляється під час визначення часових відношень; Н - погано розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує його тільки з допомогою дорослого.
Математична компетенція		
Елементарні математичні уявлення		
1	Лічить у межах 3 у прямому порядку.	В - лічить самостійно, правильно називаючи числівники відповідно до наявних предметів; Д - лічить один-два предмети, співвідносить числівник із предметом; С - лічить предмети з допомогою вихователя; Н - не виявляє активності до спільної роботи з педагогом.
2	Утворює числа 2 та 3 способом додавання 1 до попереднього.	В - правильно відповідає на запитання вихователя, безпомилково утворює множини із 2-3 предметів; Д - правильно утворює множини із двох предметів за зразком вихователя; С - виконує завдання з допомогою вихователя; Н - не розуміє завдання, відмовляється від виконання.
3	Порівнює чисельність множин накладанням та прикладанням предметів.	В - правильно встановлює відповідність множин; Д - виконує завдання за зразком вихователя; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, припускається багатьох помилок.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «МОВЛЕННЯ ДИТИНИ»		
Звукова культу ра мовлення. Фонематична компетенція		
1	Вміє слухати звуки навколишнього середовища, імітувати голоси пташок, тварин, звуки машин. Д/г «Озвуч картинку»	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує тільки з допомогою дорослого.
2	Твердо вимовляє тверді приголосні перед [а], [у], [е], [и]. Д/ гра “Назви правильно”.	

3	Наголошує дзвінкі приголосні у кінці та в середині слів. Д/ гра “Назви правильно”.	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує тільки з допомогою дорослого.
4	Вимовляє [г] та [ґ]. Д/ гра «Повтори за мною».	
5	Чітко і правильно вимовляє: - слова з роздільною вимовою при йотова-них, - зі збігом приголосних, - 3-4-складові з відкритими складами і закритими складами, - договорює приголосний, голосні в кінці слова. Д/гра «Повтори за мною».	
6	Відчуває інтонацію, настрій, наголос, говорить з різною силою голосу. Дидактична гра “Театр”	
Словникова робота. Лексична компетенція		
1	Вживає слова вітання, прощання, подяки.	В - самостійно вживає слова вітання, прощання, подяки; Д - вживає слова вітання, прощання, подяки; С - вживає слова вітання, прощання, подяки після нагадування дорослого; Н - не вживає слова вітання, прощання, подяки.
2	Словниковий запас: - явища природи, назви дій, ознаки предметів, спільнокореневі слова, синоніми, антоніми. Узагальнювальні слова. Характеризує предмети за істотними ознаками. Словесні ігри “Скажи, який”, “Придумай подібне слово”, “Скажи навпаки”, “Назви по-іншому”, «Скажи одним словом».	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує тільки з допомогою дорослого.
Граматична правильність мовлення. Граматична компетенція		

1	Вживає іменники: -у різних відмінкових формах. - із прийменниками на, за, біля. Вживає дієслова: - із займенниками *ви, вони;* - у яких змінюються звуки; - з часткою – *ся.* Д/ гра “Чого не стало?” “Де сховалося кошеня?” “Хто що робить?”	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє змісту завдання, потребує додаткового пояснення, виконує його тільки з допомогою дорослого.
2	Вживає слово бути на означення дій у майбут-ньому часі. Бесіда “У дитячому садку”	
3	Вживає різні відмінкові форми особових зай-менників - *я, ти, він, вона, вони.*	
4	Утворює іменники і прикметники із суфіксами пестливості та згрубілості. Д/ігри: “Скажи лагідно”, “Скажи грубо”.	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання зі значною допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, виконує тільки з допомогою дорослого.
5	Узгоджує іменники: - з числівниками; - із прикметниками. - Будує реч. зі сполучниками *і, а.* Д/вправа “Опиши предмет” Д/гра «Закінчи речення».	В - розуміє завдання, самостійно виконує; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання зі значною допомогою дорослого; Н - не розуміє змісту завдання, виконує тільки з допомогою дорослого.
Діалогічне мовлення. Діалогічна компетенція		
1	Розуміє запитання, відповідає на нього і сама запитує.	В - слухає уважно, розуміє запитання, будує відповідь відповідно до поставленого запитання, ставить запитання вихователеві; Д – розуміє запитання, відповідає відповідно до поставленого запитання, ставить запитання вихователеві; С – розуміє запитання, будує відповідь та ставить запитання з підказками педагога,; Н - неуважна, на запитання відповідає “так”, “ні”.
2	Уживає слова ввічливості, привітання, прощання тощо. Д/ ігри: “Лялька у гостях”, Давай познайомимося”, “Назви ім’я”.	В - самостійно вживає слова вітання, прощання, подяки; Д - вживає слова вітання, прощання, подяки; С - вживає слова вітання, прощання, подяки після нагадування дорослого; Н - не вживає слова вітання, прощання, подяки.

3	Відтворює діалоги дійових осіб в ігровій діяльності.	В – активно та доречно відтворює діалоги дійових осіб в ігровій діяльності; Д - відтворює діалоги дійових осіб в ігровій діяльності, іноді діє за зразком дорослого; С - відтворює діалоги дійових осіб в ігровій діяльності з допомогою дорослого; Н – не відтворює діалоги дійових осіб в ігровій діяльності.
Монологічне мовлення. Монологічна компетенція		
1	Переказує з допомогою дорослого невеликі знайомі казки та оповідання. Д/гра "Жила собі казка".	В - розуміє завдання, складає розповідь; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє змісту завдання, потребує додаткового пояснення.
2	Складає невеликі сюжетні та описові розповіді, розповідь із власного досвіду. Вправа «Розкажи що зображено»	
Українська мова як державна		
1	Спілкується українською мовою залежно від ситуації. Розуміє мовлення дорослих. Д/ігри: "Принеси іграшку", "Повтори за мною".	В - розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє змісту завдання, потребує додаткового пояснення, виконує тільки з допомогою дорослого.

СЕРЕДНІЙ ДОШКІЛЬНИЙ ВІК

№	Результати освітньої роботи з дитиною	Рівні засвоєння
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ОСОБИСТІСТЬ ДИТИНИ»		
Здоров'язбережувальна компетенція		
Здоров'я та фізичний розвиток		
1	Визначає і правильно називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості. Має уявлення про органи чуття, дотримується правил їх безпеки (правил догляду за ними).	В – визначає і правильно називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості; орієнтується у призначенні органів чуттів, дотримується правил їх охорони; обґрунтовує свою відповідь. Д - визначає і називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості; орієнтується у призначенні органів чуттів, дотримується правил їх охорони. Під час відповідей допускає 1-2 незначні помилки, але сама виправляється. С – визначає і називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості; орієнтується у призначенні органів чуттів; невпевнено обґрунтовує свої відповіді, допускає 3-4 помилки; іноді потребує допомоги педагога. Н - називає лише основні частини тіла; обґрунтувати свої відповіді не може; під час виконання завдань потребує постійної допомоги педагога.

2	Володіє елементарними знаннями про основні чинники здоров'язбережувальні чинники, дотримується правил здоров'язбережувальної поведінки.	В - самостійно і правильно складає речення про здоровий спосіб життя, додає до розповіді ситуації з власного досвіду; Д - речення складає частково з допомогою дорослого, має уявлення про здоров'язбережувальні чинники; С - припускається помилок під час визначення видів діяльності здорового способу життя; Н - не вміє скласти речення, погано орієнтується у визначенні корисної та шкідливої для здоров'я поведінки.
Безпека життєдіяльності		
1	Розрізняє поняття "безпечне", "небезпечне". Має навички безпечної поведінки.Обговорення проблемних ситуацій «Моя безпека»	В - правильно орієнтується в ситуації, має навички безпечної поведінки; Д - іноді припускається помилки; С - навички недосконалі, не завжди в змозі знайти вихід із ситуації; Н - безпорадна у складній ситуації.
Здоров'я та хвороба		
1	Розрізняє стан здорової і хворої людини, виокремлює основні ознаки захворювання. Бесіда «Здоров'я і хвороба»	В - розрізняє стани здорової та хворої людини, знає, як треба дбати про своє здоров'я, активно включається у спільну розмову; Д - потребує незначної допомоги дорослого під час відповідей; С - невпевнено виконує завдання, постійно звертається до дорослого; Н - не розрізняє стан здорової і хворої людини.
2	Називає основні групи продуктів, відрізняє корисну їжу від шкідливої.Ілюстрації "Корисна і шкідлива їжа"	В - самостійно і правильно визначає корисні продукти харчування; знає про користь вітамінів; Д - відповідає частковою з допомогою дорослого; С - має значні труднощі під час відповідей; Н - не орієнтується у визначенні корисних і шкідливих продуктів харчування.
3	Знає, що сприяє збереженню здоров'я (рух, правильне харчування, безпечна поведінка, догляд за тілом). Розгляд картинок «Щоб бути здоровим»	В - знає, як треба дбати про своє здоров'я, виконує правила гігієни, позитивно ставиться до своєї зовнішності, активно включається у спільну розмову; Д - потребує допомоги дорослого у визначенні правил гігієни та відпочинку; С - невпевнено виконує завдання, постійно звертається до дорослого; Н - не розповідає про те, що сприяє збереженню здоров'я.
Гігієна життєдіяльності		
1	Має уявлення про основні гігієнічні процедури, самостійно їх виконує. Намагається бути охайною, має навички самообслуговування. Уміє культурно вживати їжу.	В - самостійно виконує гігієнічні процедури, пояснює їх потребу; самостійно обслуговує себе; культурно вживає їжу; Д - охоче виконує гігієнічні процедури, іноді припускається неточність в аргументації їх корисності; обслуговує себе, іноді з допомогою дорослого; культурно вживає їжу; С - виконує гігієнічні процедури, іноді за нагадуванням дорослого; навички самообслуговування сформовані недостатньо; не досить охайна під час їжі; Н - не дотримується послідовності дій, нагадування дорослого обов'язкове; їсть неохайно.
Рухова активність та саморегуляція		
1	Виконує основні фізичні вправи, має уявлення про послідовність	В - виконує самостійно, впевнено; Д - виконує з незначними помилками;

	виконання рухів, техніку їх виконання.	С - відволікається під час виконання; Н - не виконує, не володіє навичками виконання.
2	Активно використовує набуті рухові вміння в самостійній руховій та інших видах діяльності, у природному середовищі. Активно бере участь у рухливих іграх, вправах спортивного характеру.	В - орієнтується у просторі, виконує основні рухи; Д - іноді припускається помилок; С - часто плутається, діє тільки з допомогою дорослого; Н - не має знань і не виявляє інтересу.
Особистісно-оцінна компетенція		
Самоставлення		
1	Усвідомлює різні сторони свого характеру.	В - самостійно усвідомлює різні сторони свого характеру, вміє передавати свої почуття до себе в малюнку, використовує яскраві кольори, об'єктивно ставиться до себе; Д - усвідомлює сторони свого характеру, з допомогою навідних запитань охоче передає свої почуття до себе в малюнку, може занижувати власну самооцінку; С - потребує заохочення й навідних запитань під час виконання роботи, віддає перевагу темним кольорам; Н - не усвідомлює різних сторін свого характеру, не може розповісти про себе.
2	Орієнтується в основних емоціях і почуттях, диференціює добро і зло. Вправа «Емоції»	В - уміє диференціювати різні переживання і стани людей, розпізнає їх за виразом обличчя, адекватно на них реагує, повно і змістовно дає відповіді на запитання; Д - цікаво спостерігає за мімікою обличчя, яке виражає різний емоційний стан людини, потребує допомоги у відповіді на запитання; С - має ускладнення у диференціації різного емоційного стану людей, неадекватно на них реагує, на запитання не відповідає, а показує жестом; Н – не розуміє емоційного стану людини, не вміє розпізнавати за виразом обличчя, потребує навідних запитань для відповіді.
Самосвідомість		
1	Усвідомлює зв'язок своєї самооцінки з реальними досягненнями.	В - усвідомлює правильність виконаної роботи; Д - дає одне-два пояснення; С - потребує допомоги вихователя під час визначення своїх досягнень; Н - не справляється із завданням.
2	Орієнтується у своїх правах та обов'язках, усвідомлює їх значення. Ілюстрації «Мої обов'язки».	В - орієнтується, усвідомлює, відповідає на запитання; Д - справляється з невеликими підказками дорослого; С - називає лише декілька обґрунтувань; Н - не називає, не виконує завдання.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СОЦІУМІ»		
Родинно-побутова компетенція		

Сім'я Родина		
1	Знає, що таке сім'я; називає ім'я та по батькові, стать і вік своїх родичів, пріз-вище своєї сім'ї. Бесіда «Моя родина». Дидактична гра "Назви членів своєї родини".	В - виявляє інтерес до своєї родини; чітко, емоційно, з любов'ю називає членів сім'ї звичайними пестливими словами та знає їх стать і вік; Д - виконує завдання за зразком педагога; С - виникають труднощі в називанні членів своєї родини, виконує завдання частково з допомогою педагога; Н - не розуміє змісту завдання, потребує додаткового пояснення, виконує його тільки з допомогою дорослого.
2	Уміє характеризувати членів своєї сім'ї: їхню зовнішність, поведінку, настрій, діяльність.	В - виявляє позитивні емоції до членів своєї сім'ї, розуміє завдання, виконує його правильно; Д - позитивні емоції виявляє не до всіх членів сім'ї, завдання виконує за зразком дорослого; С - потребує допомоги дорослого; Н - потребує додаткового пояснення та допомоги дорослого.
3	Має обізнаність у виконанні обов'язків у родині, розуміє внесок кожного члена сім'ї в її добробут. Бесіда "Хто що робить?"	В - самостійно розглядає ілюстрації, відповідає, бере участь у спілкуванні, усвідомлює коло своїх елементарних обов'язків, а також обов'язків батьків; Д - розглядає схему самостійно, з допомогою дорослого бере участь у спілкуванні, усвідомлює коло обов'язків усіх членів сім'ї; С - потребує допомоги дорослого; Н - не розуміє змісту завдання.
4	Виявляє інтерес до професії батьків, уміє цінувати їхню працю. Бесіда «Ким працюють мої батьки»	В - виявляє інтерес до професій батьків, пишається їхніми професійними вміннями, розповідає змістовно, зрозуміло для співрозмовника, знає, ким і де працюють батьки, може пояснити трудові дії; Д - про професії батьків розповідає неповно; С - не може розповісти про професії своїх батьків; Н - не виявляє цікавості, не може розповісти.
5	Знає, що родина об'єднує всіх родичів, виявляє інтерес до родинних справ, свят, зустрічей	В - добре орієнтується у належності різних людей до родини; Д - називає найближчих родичів, цікавиться подіями в родині; С - відповідає з допомогою дорослого; Н - не виявляє бажання спілкуватися з цього питання
Соціально-комунікативна компетенція		
Люди Дорослі Діти Група		
1	Усвідомлює, що знайомі можуть бути як серед дорослих, так і серед дітей. Виявляє готовність і здатність доброзичливо спілкуватися з ними при зустрічі.	В - упізнає серед людей знайомих, привітно вітається з ними, прагне спілкуватися; Д - помічає знайомих, вітається, та не спілкується; С - вітається з однолітками після нагадування дорослого; Н - потребує постійного нагадування для привітання, вітається не з усіма.

2	Усвідомлює свою залежність від старшого покоління, приймає опіку. Виявляє повагу до дорослих, готовність допомагати. Ілюстрації «Дорослі опікуються дітьми»	В - чітко відповідає на запитання, обгрунтовує свою думку, допомагає дорослим; Д - невпевнено відповідає на запитання, має труднощі в обгрунтуванні своєї думки; С - відповідає одним словом з допомогою вихователя; Н - не розуміє змісту бесіди, запитань, постійно потребує заохочення.
3	Розуміє, що чужі - це люди, які між собою не знайомі; знає, що поводитися з ними треба обачно, стримано, чемно.	В - вільно спілкується з незнайомими людьми, ввічлива, обачна; Д - до незнайомих людей звертається, але висловити прохання не може, дотримується правил самозбереження; С - до незнайомих звертається, але необачна; Н - не може звернутися до сторонньої людини, потребує допомоги педагога, членів родини.
4	Може легко контактувати з різними за віком дітьми.	В - активно входить у контакт з іншими дітьми, дотримується норм спілкування; Д – не відразу вступає в контакт, потребує заохочення, дотримує норм спілкування; С - спілкується пасивно, потребує постійного заохочення; Н - дуже важко вступає в контакт з іншими дітьми, мовчазна, пасивна.
5	Свідомо ставиться до гри з однолітками, отримує радість та задоволення від гри.	В - виявляє високий рівень свідомого ставлення до гри з однолітками; отримує радість та задоволення від гри, може елементарно пояснити свої дії, виразно висловлює своє позитивне ставлення до гри з однолітками; Д – свідомо ставиться до гри з однолітками, отримує радість га задоволення від гри залежно від своїх уподобань, не завжди чітко висловлює своє позитивне ставлення до гри з однолітками; С - грається частіше одна, не вміє висловлювати свого позитивного ставлення до гри з однолітками; Н - не отримує задоволення від гри.
6	Уміє підтримувати щирі взаємини в колективі.	В - дивиться на співрозмовника, розуміє зміст речень, доповнює їх словами, що означають ставлення до людей, на запитання відповідає повним реченням; Д - не завжди розуміє зміст речення має малий словниковий запас щодо слів на позначення ставлення до людей, відповідає на запитання впевнено, але неповним реченням; С - важко розуміє зміст речення, припускається помилок у доборі слів, виявляє моральну невпевненість; Н - не може закінчити речення.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У ПРИРОДНОМУ ДОВКІЛЛІ»		
Природничо-екологічна компетенція		
Природа планети Земля		
1	Має загальне уявлення про життя людей на планеті Земля, яка має форму кулі та складається з повітря, суші та води. Знає, як називаються водойми на Землі (річки, озера, моря, океани).	В - розуміє, що Земля - одна з планет, вона має форму кулі й складається з суші, води, повітря; самостійно відповідає на запитання, обґрунтовує свої судження; Д - знає про Землю, але відповідає невпевнено, користується підказками; С - потребує постійної допомоги дорослого; Н - не розуміє змісту запитань.
Явища природи		

1	Має елементарні уявлення про природні явища. Розуміє їх вплив на стан природи.	В - емоційно виявляє почуття захопленості явищами природи, жваво реагує на погодні зміни, на запитання: “Чому?”, відповідає декількома реченнями; усвідомлює їх небезпеку для людей, наслідки для природи; Д - емоційно реагує майже на всі природні явища, помічає й пояснює погодні зміни, на запитання відповідає охоче, але інколи потребує допомоги дорослого; С - має труднощі з поясненням природних явищ, постійно потребує навідних запитань; Н – виявляє низький інтерес до явищ природи.
2	Має знання про пори року, їх прикмети, характерні ознаки, послідовність.	В - дитина достатньо орієнтується у природному довкіллі, повним реченням відповідає на поставлене запитання; розуміє взаємозв’язки між порами року; Д - переважно відповідає на запитання, але робить висновки з допомогою педагога; С - виявляє бажання спостерігати за природою, але відповідає на запитання неповними реченнями, потребує додаткового пояснення; Н - має труднощі, відповідаючи на запитання, не знає про пори року.
Рослини, гриби		
1	Знає назви рослин найближчого оточен-ня (дерева, кущі, квіти, окремі гриби).	В – називає по 6 і більше дерев, кущів, квітів, трав’янистих рослин; знає місце їхнього зростання; називає будову рослини; має уявлення про те, що рослини зростають у певному природному середовищі; відповідає без помилок. Д - називає по 4-5 дерев, кущів, квітів, трав’янистих рослин; знає місце їхнього зростання; під час виконання завдання робить 1-2 незначні помилки. С – називає по 3-4 назви дерев, кущів, квітів, трав’янистих рослин; має уявлення про те, що рослини зростають у певному природному середовищі; під час виконання завдання робить 2-3 помилки, виправляє їх з незначною допомогою педагога. Н - називає по 1-2 назви дерев, кущів, квітів; потребує постійної допомогою педагога.
2	Вирощує рослини та доглядає за ними спільно з дорослими.	В - розуміє завдання, виявляє інтерес до його виконання, самостійно коментує трудові дії у природі, пояснює їх значення; Д - виконує завдання за зразком дорослого, але не в повному обсязі; С - називає трудові дії, але пояснити їх не може; Н - постійно потребує допомоги дорослого.
3	Знає про рослини найближчого природного довкілля, їх будову, смакові якості, особливості приготування.	В – дитина розуміє завдання, виконує його правильно, самостійно, емоційно задоволена; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує його тільки з допомогою дорослого.
4	Розрізняє найпоширеніші їстівні та отруйні гриби, ягоди, дотримується правил безпечної поведінки з ними.	В – дитина здатна розрізняти найпоширеніші їстівні та отруйні гриби, ягоди, дотримуватися правил безпечної поведінки з ними. Д – дитина здатна розрізняти найпоширеніші їстівні та отруйні гриби, ягоди, дотримуватися правил безпечної поведінки з ними; під час відповідей допускає 1-2 незначні помилки.

		С – має уявлення про гриби та ягоди; невпевнено обґрунтовує свої відповіді, допускає 3-4 помилки; іноді потребує допомоги педагога. Н - відчуває труднощі під час виконання завдання, не розрізняє і не називає жодного гриба.
Тварини		
1	Розрізняє види тварин: комахи, риби, птахи, звірі; називає середовище їх існування.	В - розділяє комах, риб, птахів, звірів, знає характерні особливості їхнього зовнішнього вигляду, способу життя, особливостей харчування; Д - розрізняє й називає види тварин та особливості їхнього існування з невеликими помилками; С - потребує допомоги педагога; Н - не розуміє відмінностей, називає лише 2-3 тварини.
2	Має сформований рівень догляду за живими істотами.	В - повними реченнями відповідає на поставлені запитання; знає, як потрібно доглядати за свійськими тваринами, розуміє взаємозв'язок між діяльністю людини й життям тварин; Д - відповідає на поставлені запитання, в основному знає, як потрібно доглядати за свійськими тваринами, іноді не розуміє взаємозв'язку між діяльністю людини та життям тварин; С - виявляє бажання доглядати за тваринами, відповідає на запитання неповними реченнями; Н - має труднощі у відповідях на поставлені запитання, не знає про те, як потрібно доглядати за свійськими тваринами.
Життєдіяльність людини у природному довкіллі		
1	Знає про те, як людина використовує природне довкілля. Бесіда за ілюстраціями «Людина і природа»	В - добре орієнтується у залежності життєдіяльності людини від природного довкілля, правильно називає та описує діяльність людини; Д - невпевнено висловлює свою думку, має труднощі при поясненні свого вибору; С - виконує роботу з допомогою педагога, складає неповну розповідь про взаємозв'язок людини і природи; Н - не розуміє змісту запропонованої роботи, постійно потребує підтримки.
2	Знає про поведінку в природі, бережливо ставиться до неї. Виявляє бажання допомогти природі (деревцю, квіточці, пташці тощо), захистити їх. Вправа «Екологічні знаки».	В - знає та дотримується основних правил поведінки у природі, розуміє значення екологічних знаків, повно і змістовно обґрунтовує свою думку; має навички екологозбережувальної поведінки; Д - знає та дотримується основних правил поведінки у природі, але інколи плутається у визначенні екологічних знаків, може висловлювати свою думку, має труднощі в поясненні значення прислів'я; С - не має чітких знань щодо дотримання основних правил поведінки в природі; розуміє значення деяких екологічних знаків; обґрунтовує свою думку з допомогою навідних запитань, не може пояснити зміст прислів'я; Н - знає, але не дотримується основних правил у природі, не знає значення екологічних знаків, не володіє елементами розповіді.
Всесвіт		
1	Має уявлення й називає дві або три зірки (Сонце, Полярна зірка) і планети (Земля, Марс, Венера).	В - називає дві-три зірки, виконує завдання самостійно; Д - називає одну-дві зорі, планету, користується підказкою вихователя; С - потребує постійної допомоги дорослого; Н - не має уявлення про зірки та планети.

ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У СВІТІ КУЛЬТУРИ»		
Предметно-практична компетенція		
Предметний світ. Житло		
1	Знайома з міською квартирою, її обладнанням, а також особливостями. Дидактична гра “Облаштуй оселю”.	В - добре орієнтується в довкіллі, виявляє самостійність у роботі, правильно добирає речі для оздоблення оселі; Д - невпевнено виявляє самостійність у роботі, має труднощі у виборі предметів для створення інтер’єру; С - виконує роботу з допомогою педагога, потребує словесних вказівок; Н - не розуміє змісту запропонованої роботи, постійно потребує заохочення.
2	Знає предмети домашнього вжитку та побутову техніку, їх деталі, застосування; групує предмети за їх характерними ознаками. Д/гра «Об’єднай у групи».	В - добре орієнтується в найближчому предметному середовищі, правильно називає і класифікує предмети домашнього побуту та вжитку; Д - достатньо орієнтується в найближчому предметному середовищі, однак плутається в назвах предметів домашнього побуту та вжитку; С - невпевнено орієнтується у найближчому предметному середовищі, потребує допомоги дорослого, плутається в назвах та класифікації предметів домашнього побуту та вжитку; Н - зовсім не орієнтується в найближчому предметному середовищі, не виявляє активності до спільної роботи з вихователем.
За межами житла		
1	Знає, що Україна — рідна країна, Батьківщина, у якій живуть українці та інші народи; орієнтується в її символах – державних та національних. Бесіда “Я маленький українець”. Д/ гра “Символи України”.	В - розуміє завдання, має досить широкі знання про нашу державу, впізнає й називає державні та національні символи України; Д - виконує завдання не в повному обсязі, використовує приклад дорослого; С - виконує завдання за підказками дорослого; Н - не розуміє завдання, потребує додаткового пояснення, виконує завдання тільки з допомогою дорослого.
2	Знає назву рідного міста (села), де живе; назву вулиці і адресу дитячого садка та свою домашню адресу. Мовленнєва ситуація «Якщо ти заблукав»	В - відразу та самостійно називає назву міста, у якому живе та свою домашню адресу; Д - забуває назвати місто, а домашню адресу називає правильно; С - називає не всю адресу (не називає місто, або назву вулиці, або номер будинку (квартири); Н - потребує постійної допомоги дорослого.
3	Розрізняє та називає різні види транспортних засобів. Дидактична гра “На воді, у повітрі, на землі”.	В - без труднощів розрізняє й називає різні види транспорту; Д - має незначні труднощі у визначенні й назві різних видів транспорту; С - розрізняє та називає різні види транспорту з допомогою дорослого; Н - не орієнтується у визначенні видів транспорту.

Предметно-практична діяльність		
1	Знає про існування різних професій, називає кілька з них, називає їх основні характеристики. Д/гра «Що кому потрібно для роботи?»	В - виявляє повагу до професії дорослого, знає про існування різних професій, називає їх основні характеристики, відповідає ким хоче працювати у майбутньому; Д - знає про існування різних професій, невпевнено називає їх основні характеристики, відповідає ким хоче працювати у майбутньому невпевнено; С - плутається у назвах професій, не може назвати знаряддя праці, пояснює незрозуміло, не може відповісти ким хоче працювати у майбутньому; Н - не цікавиться існуванням різних професій, не може назвати правильно, виявляє пасивність.
2	Виявляє інтерес і прагне брати участь у спільній справі (прибиранні території майданчика, чергування, виконання доручень тощо).	В - охоче, активно виконує завдання без нагадувань, радіє результатам спільної праці, під час трудових дій взаємодіє з іншими дітьми; Д - іноді потребує залучення дорослого до трудового процесу, помічає результати спільної праці; С - бере епізодичну участь у трудовій діяльності, потребує постійного нагадування з боку вихователя; Н - не бере участі в трудовій діяльності.
Художньо-продуктивна компетенція		
Літературна діяльність		
1	Розуміє зміст прочитаного; пригадує повну назву, автора та зміст твору (за фрагментом, ілюстрацією), висловлює власне ставлення до твору адекватно оцінює поведінку персонажів твору. Дид. гра “Впізнай твір”.	В - правильно називає повну назву твору, на запитання за змістом дає розгорнуту відповідь, правильно оцінює поведінку персонажів, аргументує її; Д - дає відповіді не завжди розгорнуті, називає твір, правильно оцінює поведінку персонажів, але свою думку пояснити дещо складно; С - виконує завдання з допомогою дорослого; Н - не розуміє завдання, відмовляється від виконання завдання або виконує його лише разом з дорослим.
2	Розуміє віршовані твори, виразно читає напам’ять знайомі вірші.	В - охоче читає вірш виразно, на запитання за змістом вірша дає правильні відповіді; Д - виявляє цікавість, вірш читає після нагадування тексту, на запитання відповідає, але припускається однієї-двох помилок; С - постійно чекає нагадування наступної строфи, на запитання за змістом відповідає лише з допомогою дорослого; Н - не може розповісти вірш, на запитання за змістом відповідає неправильно.
Образотворча діяльність		
1	У малюванні володіє вміннями та навичками, потрібними для створення власного задуму.	В - виявляє творчість самостійно, без втручання дорослого; Д - має труднощі у визначенні теми зображення, звертається із запитанням до дорослого; С - з допомогою дорослого виконує роботу, потребує постійної допомоги; Н – не виявляє бажання виконувати роботу.
2	У ліпленні володіє уміннями та навичками, потрібними для створення власного задуму.	
3	В аплікації володіє вміннями та навичками, потрібними для створення власного задуму.	

Музична діяльність		
1	Відчуває контрастний характер, темп, динамічні відтінки музичного твору, зображувальні моменти в музиці, співвідносить їх із назвою твору.	В - самостійно відчуває контрастний характер, темп, динамічні відтінки музичного твору, зображувальні моменти в музиці, співвідносить їх із назвою твору; Д - відчуває контрастний характер, темп, динамічні відтінки музичного твору, зображувальні моменти в музиці, співвідносить їх із назвою твору після навідних запитань дорослого; С – не може самостійно визначити контрастний характер, темп, динамічні відтінки музичного твору, зображувальні моменти в музиці, співвідносить їх із назвою твору з допомогою дорослого; Н - не спроможна виконати завдання навіть із допомогою дорослого.
2	Опосередковано, з допомогою дії визначає жанр твору (марш, колискова, танець).	В - реагує рухами на зміни в темпі музики (у вправах, танцях, іграх); виконує різні рухи з предметами, у парі, у колі, врозтіч відповідно до жанру твору; Д - реагує рухами на зміни в темпі музики (у вправах, танцях, іграх) після невеликої підказки дорослого; виконує різні рухи з предметами, у парі, в колі, врозтіч відповідно до жанру твору; С - визначає жанр твору з допомогою дії лише з підказки дорослого, потребує корегування дорослим виконання танцювальних рухів; Н - не виявляє інтересу до виконання танцювальних рухів, не визначає жанр твору.
3	Співає із задоволенням, без напруження нескладні пісні, прислухаючись до співу дітей, до музичного супроводу.	В - співає без напруження, протягуючи довгі звуки в піснях, чітко вимовляє слова; співає разом із дорослими, прислуховуючись до музичного супроводу; Д - співає без напруження, протягуючи довгі звуки в піснях, чітко вимовляючи слова, співає разом з дорослими, прислуховуючись до музичного супроводу, але потребує незначної допомоги; С - співає неохоче, не вимовляє чітко слова, не прислуховується до музичного супроводу; Н – не має бажання виконувати пісні.
4	Розрізняє музичні іграшки-інструменти, володіє способами гри на них. Дидактична гра “Музичний магазин”	В - самостійно впізнає і називає музичні інструменти за звучанням, знає їх на вигляд; Д - самостійно впізнає й називає музичні інструменти за звучанням, знає їх на вигляд, але припускається однієї-двох помилок; С - впізнає й називає музичні інструменти за звучанням після підказок дорослого, може деякі впізнати на вигляд; Н - може назвати 1-2 музичних інструменти, упізнавання музичного інструменту за звучанням викликає труднощі.
Театральна діяльність		
1	Відтворює знайомі художні твори в режисерських іграх та іграх-драматизаціях.	В – може самостійно обрати роль, під час драматизації відтворює характерні риси персонажа та діалог; Д - обирає роль з допомогою вихователя, під час драматизації потребує словесної допомоги дорослого; С - неохоче виконує запропоновану роль, відтворює діалог з допомогою дорослого; Н - не хоче виконувати завдання, не хоче працювати разом із вихователем.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ГРА ДИТИНИ»		
Ігрова компетенція		
Сюжетно-рольова гра		

1	Творчо відображає у грі діяльність та взаємини дорослих, намагається урізноманітнити сюжет гри.	В - уміє творчо відображати у грі діяльність та взаємини дорослих, урізноманітнює сюжет гри, виявляє елементи винахідництва, використовуючи предмети-замінники; Д - виявляє елементи винахідництва ситуативно; достатньо відображає у грі діяльність та взаємини дорослих, намагається урізноманітнити сюжет гри; С - не виявляє винахідництва, але використовує предмети-замінники за прикладом (ідеєю) інших дітей; достатньо показує у грі діяльність дорослих; Н - не виявляє винахідництва; відображає діяльність та взаємини дорослих за спонукання дорослого.
Конструкторсько-будівельні ігри		
1	Виявляє інтерес і бажання до відобра-ження широкого кола об'єктів навколишньої дійсності, використ-товуючи різні конструктори. Дидактична гра "Хто швидше збудує дім?"	В - самостійно створює роботу, добирає потрібний матеріал, використовує різні способи створення будівлі; Д - створює роботу з допомогою зразка, припускається незначних помилок; С - припускається серйозних помилок; Н - не володіє потрібними навичками.
Іграшка		
1	Класифікує іграшки, зроблені з різних матеріалів. Дидактична гра "З якого ма-теріалу?"	В - без труднощів визначає, з якого матеріалу зроблені іграшки; Д - має труднощі, просить допомогу вихователя; С - потребує допомоги вихователя під час визначення, з якого матеріалу зроблена іграшка; Н - не виявляє інтересу до завдання.
2	Уміє використовувати іграшки за призна-ченням. Дидактична гра "Навчи Оленку гратися".	В - самостійно добирає іграшки за призначенням й обґрунтовує свої дії; Д - доречно використовує іграшки за призначенням, не в повній мірі пояснює свої дії; С - має труднощі щодо призначення іграшок, пояснює свої дії незрозуміло; Н - не вміє бережно ставитися до іграшок, не виявляє цікавості до поставленої мети.
Формування особистості у грі		
1	Усвідомлює себе активним учасником ігрової діяльності.	В - охоче входить у контакт з однолітками, правильно виконує завдання; Д - охоче включається в гру, але завдання виконує невпевнено; С - включається в гру після нагадування дорослого; Н - виявляє недовіру, не бере участі у трудових діях.
2	- Комунікабельна, товариська, вміє цінувати прихильне ставлення до себе інших дітей групи.	В - емоційно чутлива, прихильно ставиться до інших дітей групи, радо відгукується на спілкування з ними, має розвинене почуття товариськості, комунікабельності; Д - виявляє прихильне ставлення до інших дітей групи, радо відгукується на спілкування з ними, недостатньо розвинені почуття товариськості, комунікабельності; С - виявляє прихильне ставлення тільки до певної групи дітей, має труднощі у спілкуванні з однолітками, почуття товариськості розвинене недостатньо; Н - грається наодинці, не виявляє позитивного ставлення до інших дітей групи.
3	Усвідомлено ставиться до гри з однолітками, отримує радість та задоволення від гри.	В – виявляє високий рівень свідомого ставлення до гри з однолітками, отримує радість та задоволення від гри, може елементарно пояснити свої дії, виразно висловлює своє позитивне ставлення до гри з однолітками;

		Д - свідомо ставиться до гри з однолітками, отримує радість та задоволення від гри залежно від своїх уподобань, не завжди виразно висловлює своє позитивне ставлення до гри з однолітками; С – любить гратися наодинці, не вміє виражати своє позитивне ставлення до гри з однолітками; Н – не отримує задоволення від гри.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ»		
Сенсорно-пізнавальна компетенція		
Сенсорні еталони		
1	Упорядковує предмети за шириною, довжиною, висотою, товщиною. Д/гра «Порівняй»	В - чітко та правильно відповідає на запитання; Д - допускає 1-2 неточності у визначенні та назві параметрів; С - допускає більше 2-х неточностей у визначенні та назві параметрів, не має чіткого уявлення про товщину та ширину предметів, плутає ці поняття; Н - не орієнтується в поняттях, без допомоги дорослого не може відповісти.
2	Знає назву сенсорних еталонів, визначає форму предметів з допомогою геометричної фігури як еталона *(трикутник, чотирикутник, квадрат, круг).*Дидактична гра “Знайди предмет такої ж форми”.	В - правильно називає геометричні фігури, встановлює відмінності між ними; Д - називає геометричні фігури, припускається неточності (під час аргументації відмінності геометричних фігур); С - припускається помилок у назві геометричних фігур, не вміє визначати відмінності між ними; Н - не має знань про геометричні фігури, зрідка дає відповіді.
3	Визначає просторове розміщення предметів відносно самого себе (ліворуч, праворуч, угорі, внизу, попереду, позаду).	В - розуміє зміст поставленого запитання; вміє орієнтуватися в просторі, застосовуючи слова “попереду”, “позаду”, “вгорі”, “внизу”; Д - припускається поодиноких помилок під час розташування предметів відносно себе: “попереду”,“позаду”, “вгорі”, “внизу”, розуміє зміст команд; С - недостатньо орієнтується у просторі, нечітко розуміє зміст команд, потребує допомоги вихователя; Н - не розуміє змісту слів: попереду”, “позаду”, “зверху”, “внизу”, не вміє розташовувати предмети відносно себе.
4	Орієнтується в поняттях: *ранок, день вечір, ніч, доба;* у відношеннях: *швидше - повільніше.* Д/гра «Коли це відбувається?»	В - розуміє завдання, уживає й розуміє поняття, пов’язані з орієнтуванням у частинах доби; Д - вживаєпоняття, пов’язані з орієнтуванням у частинах доби; С - невпевнено орієнтується у вживанні понять; Н - не орієнтується у вживанні понять частин доби.
Математична компетенція		
Елементарні математичні уявлення		
1	Уміє лічити в межах “5” у прямому та зворотному порядку. Вправа «Порахуй предмети».	В - лічить у межах «5», розуміє, як рахувати у прямому та зворотному порядку; Д - у відповідях припускається деяких помилок під час прямої та зворотної лічби, але розуміє рахунок; С - постійно помиляється у прямому та зворотному порядках, не розрізнює лічбу, потребує допомоги дорослого; Н - намагається рахувати за обов’язкової допомоги вихователя.

2	Утворює числа додаванням 1 до попереднього числа. Визначає місце кожного числа в ряді чисел від 1 до 5.	В - розуміє зміст запитання, правильно лічить предмети у прямому та зворотному порядку; називає цифри, утворює числа на запропоновану цифру, визначає місце цифри в числовому ряді; Д – правильно лічить предмети, припускається незначних помилок у визначенні числа предметів цифрою, іноді помиляється у визначенні місця цифри в числовому ряді; С - постійно помиляється у прямій та зворотній лічбі, припускається неточності в назві цифри та її місця в числовому ряді; Н - намагається виконати завдання з обов'язковою.
3	Уживає кількісні та порядкові числівники.	В - правильно вживає кількісні та порядкові числівники; Д - робить деякі помилки у вживанні порядкових числівників; С - потребує допомоги вихователя, припускається помилок у використанні кількісних та порядкових числівників; Н - постійно потребує допомоги вихователя, не може відповісти на запитання.
4	Співвідносить цифру з числом, число з цифрою у межах 5.	В - правильно співвідносить цифру з числом і число з цифрою в межах п'яти завдань; Д - припускається однієї-двох помилок у межах п'яти завдань на співвідношення числа й цифри; С - з п'яти завдань на співвідношення числа й цифри робить 2-3 помилки; Н - не виконує правильно жодного завдання.
5	Упорядковує числові картки у межах 5 в порядку збільшення та зменшення.	В - правильно виконує завдання, не припускається помилок, виконує завдання впевнено та самостійно; Д - припускається помилок під час викладання числових карток у порядку зменшення від 5 до 1; С - припускається помилок при викладанні числових карток у порядку збільшення та зменшення; Н - усі завдання виконує з помилками.
6	Порівнює групи предметів за кількістю, визначає кількісні відношення між множнами.	В - уміє працювати з роздавальним матеріалом, розуміє значення термінів: "стільки", "скільки", "однаково", "порівну", знається в лічбі; Д - уміє лічити, викладати роздатковий матеріал, але не може чітко пояснити, на скільки більше чи менше предметів; С - не вміє чітко викласти задану кількість предметів, не знає способів утворення рівності множин; Н - не вміє працювати з роздавальним матеріалом, не розуміє значення термінів: скільки, стільки, порівну; слабко розвинена дрібна моторика пальців рук.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «МОВЛЕННЯ ДИТИНИ»		
Фонематична компетенція		
Звукова культура мовлення		
1	Чітко, правильно вимовляє звуки: - [г], [к], [х], [б] (окремо та за збігу кількох приголосних); - [г]-[ґ], [дз]-[дж] Гра «Луна»	В - розуміє завдання, самостійно, чітко й упевнено повторює слова, правильно вимовляє всі звуки; Д - діє з незначною допомогою педагога, вимовляє правильно більшість звуків, що діагностуються; С - діє після додаткового пояснення дорослого; Н - не розуміє завдання, більшість звуків не вимовляє правильно.

2	Уміє робити частково звуковий аналіз: - виокремлює перший і останній звук у слові, визначає місце звука у слові, придумує слова із заданим звуком; - встановлює послідовність звуків у слові, визначає їх кількість за допомогою нейтральних фішок; - самостійно добирає слова із заданим звуком на основі поданих предметних малюнків.	В - самостійно виконує завдання, має багатий словниковий запас, правильно визначає місце звука у слові, кількість звуків у слові; Д - самостійно добирає картинки і слова, має незначні труднощі у визначенні місця звука в слові та кількості звуків у слові; С - виявляє невпевненість при виконанні завдання, не може самостійно визначити місце звука у слові та кількість звуків у слові; Н - не розуміє змісту запропонованої роботи.
Лексична компетенція		
Словникова робота		
1	Має збалансований словниковий запас із різних освітніх ліній. Гра «Назви, що зображено і розкажи»	В - має досить багатий словник, розповідає повними реченнями; Д - виконує завдання за зразком дорослого, але не в повному обсязі; С – виявляє невпевненість у назвах предметів навколишнього світу, пасивний у спілкуванні, потребує постійного заохочення під час розмови; Н - не бажає виконувати завдання.
2	Вміє добирати слова-антоніми. Гра «Скажи навпаки»	В - активно виявляє цікавість до запропонованого завдання, самостійно називає антоніми; Д - завдання розуміє, зосереджується на його виконанні, виконує іноді з підказками; С - невпевнено виконує свої завдання, потребує допомоги педагога; Н - виявляє пасивну поведінку щодо виконання завдання.
3	Вміє добирати слова-синоніми. Гра «Скажи інакше»	В - має багатий словниковий запас, правильно, самостійно добирає слова; Д - завдання розуміє, відповідає невпевнено; С - потребує допомоги дорослого; Н - не справляється із завданням.
4	Вміє добирати узагальнююче слово до групи слів. Гра «Скажи одним словом»	В - має багатий словниковий запас, правильно, самостійно добирає слова; Д - завдання розуміє, відповідає невпевнено; С - потребує допомоги дорослого; Н - не справляється із завданням.
Граматична компетенція		
Граматична правильність мовлення		
1	Має навички утворення пестливих форм слів.	В - самостійно і правильно утворює пестливі форми слів в іграх і в повсякденні; Д - завдання розуміє, дає правильні відповіді, іноді невпевнено; С - потребує часткової допомоги педагога; Н - виконує завдання з допомогою дорослого.

2	Правильно вживає (ви-мовляє) іменники: -з чергуванням звуків при відмінюванні; -із закінченнями *-ою, -ею,-єю,-ом, -ем, -єм, -ів;* - у яких не змінюється закінчення; - форми іменників чоловічого роду в родовому відмінку;	В - самостійно і правильно вживає відповідні закінчення іменників в іграх і в повсякденні; Д - завдання розуміє, дає правильні відповіді, іноді невпевнено; С - потребує часткової допомоги педагога; Н - завжди потребує допомоги педагога.
3	Правильно вживає слова в різних особових формах. Словесна гра “Розкажи про себе, використовуючи запропоновані слова”.	В - без труднощів утворює нові слова відповідно до завдання педагога; Д - виконує завдання за прикладом педагога; С - має труднощі під час виконання завдання; Н - потребує додаткового пояснення.
4	Утворює дієслова від звуконаслідувальних слів - Словесна гра “Хто як робить і хто чого навчився?”	
5	Узгоджує: - підмет і присудок у числі та роді; - означення з означуваними словами в роді, числі та відмінку; - займенники з іменниками, займенники з дієсловами; - іменники з кількісними, збірними, порядковими числівниками.	В - правильно узгоджує всі слова й форми; Д - потребує незначної допомоги вихователя; С - виявляє невпевненість; Н - постійно потребує допомоги дорослого.
6	Уживає прикметники: - вищого та найвищого ступенів порівняння; - з посиленою ознакою; із суфіксами ***-ісіньк-, -есеньк-.***	В - без труднощів розрізняє й називає різні ступені порівняння, утворює слова; Д - має труднощі при утворенні слів одного з видів порівнянь; С - потребує допомоги дорослого; Н - не розуміє змісту завдань, не виявляє цікавості до його виконання.
Діалогічна компетенція		
Діалогічне мовлення		
1	Уміє запитувати та будувати відповідь відповідно до запитань різного типу: - питання констатації (де? що? який?);	В - розуміє завдання, самостійно, повно відповідає на запитання та будує відповідь; Д - діє з незначною допомогою дорослого; С - виконує завдання не в повному обсязі лише після додаткового пояснення; Н - потребує детального додаткового пояснення.

	- причиново-наслідкові (як? чому? навіщо?).	
2	Уміє будувати діалог в уявних сюжетних ситуаціях. Дотримує культури спілкування в розмові з дорослими, однолітками, вживає слова ввічливості, використовує при звертанні до дорослих форму “Ви”.	В - охоче входить у контакт із вихователем, однолітками, правильно відповідає на запитання, запитує у відповідь; активно без нагадувань вживає слова вибачення, звертання, прохання, знає, як звертатися до дорослих; Д - охоче залучається до гри, але завдання виконує невпевнено; знає слова ввічливості, вживає їх правильно з нагадуванням дорослого, звертається до дорослого на “ти”; С - потребує постійного спонукання до дій, відповідей; використовує слова ввічливості тільки після нагадування дорослого; Н - не бере участі у грі, виявляє недовіру.
Монологічна компетенція		
Монологічне мовлення		
1	Уміє складати: • загадки-описи предметів та іграшок; • порівняльний опис двох іграшок.	В - самостійно складає описову розповідь з 5-6 речень, відтворює у розповіді головні риси іграшки, предмета; розповідає поширеними реченнями; має розвинутий словниковий запас; Д - має труднощі у відтворенні розповіді своїх думок, почуттів, невпевнено складає речення (4-5 речень), потребує допомоги, розповідає неповним реченням; С - складає описову розповідь з допомогою вихователя, не може відтворювати в розповіді все побачене, пасивна у спілкуванні; Н - не розуміє змісту завдання, не виявляє цікавості до його виконання.
2	Складає: • невеликі описові розповіді за структурно-синтаксичною схемою, мовленнєвим зразком вихователя про одну іграшку; • невеликі сюжетні розповіді за сюжетною картиною.	
Мовленнєва компетенція		
Українська мова як державна		
1	Розуміє мовлення дорослих, казки, вірші, оповідання.	В - розуміє мовлення дорослих; Д - виконує завдання за зразком дорослого; С - виконує завдання тільки з допомогою дорослого; Н - не розуміє мовлення дорослих, потребує додаткового пояснення.

СТАРШИЙ ДОШКІЛЬНИЙ ВІК

№	Результати освітньої роботи з дитиною	Рівні засвоєння
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ОСОБИСТІСТЬ ДИТИНИ»		
Здоров'язбережувальна компетенція		
Здоров'я та фізичний розвиток		
1	Визначає і правильно називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості; орієнтується у призначенні органів чуттів, дотримується правил їх охорони.	В – визначає і правильно називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості; орієнтується у призначенні органів чуттів, дотримується правил їх охорони; обґрунтовує свою відповідь. Д - визначає і називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості; орієнтується у призначенні органів чуттів, дотримується правил їх охорони. Під час відповідей допускає 1-2 незначні помилки, але сама виправляється. С – визначає і називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості; орієнтується у призначенні органів чуттів; невпевнено обґрунтовує свої відповіді, допускає 3-4 помилки; іноді потребує допомоги педагога. Н - називає лише основні частини тіла; обґрунтувати свої відповіді не може; під час виконання завдань потребує постійної допомоги педагога.
2	Усвідомлює цін-ність здоров'я, його значення для повноцінної життєдіяльності. Володіє елемен-тарними знан-нями про основні чинники збереження здоров'я. Дотримується правил здоров'я-збережувальної поведінки.	В – усвідомлює цінність здоров'я, його значення для повноцінної життєдіяльності. Володіє елементарними знаннями про основні чинники збереження здоров'я. Розуміє значення для зміцнення здоров'я і запобігання захворюванням загартування, щоденної ранкової гімнастики, плавання, масажу, фізіотерапії, правильного харчування, безпечної поведінки, гігієни тіла. Дотримується правил здоров'язбережувальної поведінки. Бере участь в оздоровчих та фізкультурно-розвивальних заходах, виявляє позитивне ставлення до національних та сімейних оздоровчих традицій. Знає про вплив основних природних чинників на стан здоров'я організму. Володіє найпростішими навичками загартування, виявляє інтерес до процедур загартування. Д - усвідомлює цінність здоров'я, його значення для повноцінної життєдіяльності. Володіє елементарними знаннями про основні чинники збереження здоров'я. Під час підбору потребує незначної допомоги педагога. Має уявлення про значення для зміцнення здоров'я і запобігання захворюванням загартування, щоденної ранкової гімнастики, плавання, масажу, фізіотерапії, правильного харчування, безпечної поведінки, гігієни тіла. Дотримується правил здоров'язбережувальної поведінки. С - свідоме ставлення до здоров'я не сформоване. Потребує додаткового стимулювання з боку педагога. Виконуючи завдання припускається 2-3 помилок. Н - завдання не виконує; інтересу до загартувальних процедур не проявляє або взагалі відмовляється їх виконувати.
3	Виконує основні фізичні вправи, має уявлення про послідовність вико-нання рухів, техніку їх виконання.	В - виконує самостійно, впевнено; Д - виконує з незначними помилками; С - відволікається під час виконання; Н - не виконує, не володіє навичками виконання.
Безпека життєдіяльності		

1	Усвідомлює важливість безпеки життєдіяльності (власної та інших людей). Знає правила безпечної поведінки.	В – диференціює поняття «безпечне» і «небезпечне», усвідомлює важливість безпеки життєдіяльності (власної та інших людей). Знає правила безпечного перебування вдома, у дошкільному закладі, на вулиці, на воді, льоду, ігровому, спортивному майданчиках. Орієнтується у правилах поводження з незнайомими предметами та речовинами; пожежної та електробезпеки; користуванні транспортом; в основних знаках дорожнього руху тощо. Знає та може скористатися номером телефону основної служби допомоги (пожежна, медична, міліція); усвідомлює, до кого можна звернутись у критичній ситуації. Володіє навичками безпечної поведінки при агресивному поводженні однолітків або дорослих. Д - диференціює поняття «безпечне» і «небезпечне», усвідомлює важливість безпеки життєдіяльності (власної та інших людей). Орієнтується у правилах поводження з незнайомими предметами та речовинами; пожежної та електробезпеки; користуванні транспортом; в основних знаках дорожнього руху тощо. За допомогою педагога може скористатися номером телефону основної служби допомоги (пожежна, медична, міліція). С - диференціює поняття «безпечне» і «небезпечне», але припускається помилок у виборі картинок та потребує додаткового стимулювання з боку дорослого. За допомогою запитань педагога дитина відгадує предмети побуту та називає яку небезпеку вони несуть. Н – виконує завдання лише з допомогою дорослого.
Здоров'я та хвороба		
1	Усвідомлює, що може бути здоровою і хворою, розрізняє відповідні стани, орієнтується в показниках власного здоров'я та здоров'я довколишніх людей. Розуміє важливість правильного харчування для здоров'я та розвитку людини. Дотримується розпорядку та культури харчу-вання	В – Усвідомлює, що може бути здоровою і хворою, розрізняє відповідні стани. Орієнтується в основних показниках власного здоров'я (хороше самопочуття, відсутність больових відчуттів) та здоров'я оточуючих людей. Знає, що для зміцнення здоров'я й запобігання захворюванням корисні рухова діяльність, правильне харчування, безпечна поведінка, догляд за тілом. Виокремлює основні ознаки захворювання (висока температура тіла, біль, відсутність апетиту). Повідомляє дорослому про погане самопочуття, під його керівництвом виконує необхідні лікувальні процедури. Знає про існування різних захворювань, толерантно ставиться до хворих однолітків. Оперує назвами основних корисних напоїв, знає про їх роль для розвитку організму, відрізняє корисну їжу від шкідливої. Дотримується вимог до розпорядку дня та культури харчування Д - Усвідомлює, що може бути здоровою і хворою, розрізняє відповідні стани. Орієнтується в основних показниках власного здоров'я за допомогою педагога (хороше самопочуття, відсутність больових відчуттів) та здоров'я оточуючих людей. Виокремлює основні ознаки захворювання (висока температура тіла, біль, відсутність апетиту). Знає назви корисних напоїв, розуміє їх роль для розвитку організму, відрізняє корисну їжу від шкідливої. Дотримується вимог до розпорядку дня та культури харчування. С - Усвідомлює, що може бути здоровою і хворою, слабко розрізняє відповідні стани. Не достатньо орієнтується в основних показниках власного здоров'я. Відрізняє корисну їжу від шкідливої за підказками педагога. Дотримується вимог до розпорядку дня та культури харчування за нагадуванням педагога. Н - Не усвідомлює, що може бути здоровою і хворою, не розрізняє відповідні стани. Не орієнтується в основних показниках власного здоров'я.
Гігієна життєдіяльності		

1	Володіє навичками особистої гігієни та самообслуговування Зберігає правильну поставу під час різних видів діяльності. Контролює себе під час виконання правил поводження за столом і додержання навичок особистої гігієни.	В – самостійно виконує основні гігієнічні процедури. Без нагадування дорослого користується основними гігієнічними засобами та предметами догляду; знає, що ними користуються індивідуально. Прагне бути охайною, володіє елементарними навичками особистої гігієни. Намагається контролювати власну поставу, усвідомлює вплив постави на здоров'я, зовнішню красу тіла, естетику рухів, виконує комплекс вправ для запобігання порушенням постави та плоскостопості. Д - знає основні гігієнічні засоби та предмети догляду; знає, що ними користуються індивідуально. Не завжди прагне бути охайною, володіє елементарними навичками особистої гігієни. С - за допомогою педагога називає основні гігієнічні засоби та предмети догляду; їх призначення. Не завжди прагне бути охайною, володіє елементарними навичками особистої гігієни. Н - ігнорує виконання гігієнічних процедур; не йде на контакт.
Рухова активність та саморегуляція		
1	Бере участь в оздоровчих та фіз-культурно-розвивальних заходах, знає багато ігор. Свідомо дотримується правил у рухливих спортивних іграх, виявляє витримку, чесність. Виявляє вольові зусилля у руховій діяльності.	В – усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму, емоційно реагує на власні досягнення у руховій сфері (пластичність, виразність та естетика рухів). Здатна самостійно застосовувати руховий досвід у повсякденному житті, оцінює і регулює можливості власного тіла. Володіє основними рухами (ходьба, біг, стрибки, лазіння). Виконує з різних вихідних положень вправи з предметами та без них. Знає та свідомо дотримується правил у рухливих та спортивних іграх, цінує чесність, виявляє спритність. Володіє власним тілом, свідомо реагує на елементарні потреби організму, витримує відповідно віку фізичне навантаження. Виявляє вольові зусилля у руховій діяльності. Д - усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму. Не завжди правильно виконує основні рухи. Знає та свідомо дотримується правил у рухливих та спортивних іграх. С - не достатньо усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму. Не завжди правильно виконує основні рухи. Знає але не дотримується правил у рухливих та спортивних іграх. Н- ігнорує виконання фізичних вправ; не йде на контакт.
Особистісно-оцінна компетенція		
Самоставлення		
1 2	Має уявлення про існування свого внутрішнього світу (думки, почуття, бажання, ставлення), виявляє інтерес до нього. Орієнтується в основних емоціях і почуттях.	В – має уявлення про існування свого внутрішнього світу (думки, почуття, бажання, ставлення), виявляє інтерес до нього. Здійснює елементарні мисленнєві дії (аналіз, порівняння, узагальнення). Має свої уподобання, прихильності, інтереси. Знає, чого хоче (не хоче); може обгрунтувати своє ставлення. Орієнтується в основних емоціях і почуттях. Встановлює причинно-наслідкові та смислові зв'язки між подіями життя, своїми переживаннями та виразом обличчя, передає свої почуття мімікою, жестами, словами. Адекватно реагує на різні життєві ситуації, намагається стримувати негативні емоції; співвідносить характер емоційної поведінки з її наслідками для інших. Усвідомлює свою відповідальність за вчинене; здатна досягати поставленої мети. Д - має свої вподобання, прихильності, інтереси. Орієнтується в основних емоціях і почуттях; диференціює добро і зло. Передає свої почуття мімікою, жестами, словами за незначною допомогою дорослого. Усвідомлює свою відповідальність за вчинене. Робить 1-2 помилки. С - не має своїх вподобань, прихильностей, інтересів. Не достатньо орієнтується в основних емоціях і почуттях. Передає свої почуття мімікою, жестами, словами за зразком. Усвідомлює свою відповідальність за вчинене. Робить 3-4 помилки. Н - завдання не виконує.

Самосвідомість		
1	Усвідомлює і переживає своє минуле та сьогодення, орієнтується у майбутньому, пов'язує з ним свої елементарні плани; може назвати основні ознаки різних вікових періодів.	В – усвідомлює і переживає своє минуле та сьогодення, орієнтується у майбутньому, пов'язує з ним свої елементарні плани; може назвати основні ознаки різних вікових періодів (дитинство, юність, зрілість, старість). Пов'язує із сьогоденням і майбутнім переважно позитивні зміни та події. Д - усвідомлює і переживає своє минуле та сьогодення, орієнтується у майбутньому, пов'язує з ним свої елементарні плани; називає основні ознаки різних вікових періодів (дитинство, юність, зрілість, старість) з 1-2 незначними помилками. С - називає основні ознаки різних вікових періодів (дитинство, юність, зрілість, старість) за допомогою педагога, з 2-3 незначними помилками. Н- не виконує завдання навіть з допомогою дорослого, не цікавиться ними.
2	Розуміє, що майбутнє залежать від обставин життя і здатності допомагати самій собі.	
3	Орієнтується у своїх основних правах і обов'язках, усвідомлює їх значення та відмінності.	В – орієнтується у своїх основних правах і обов'язках, усвідомлює їх значення та відмінності. Д - має уявлення про права і обов'язки, усвідомлює їх значення та відмінності. С - має загальне уявлення про права і обов'язки, усвідомлює їх значення. Н- не виконує завдання навіть з допомогою дорослого, не цікавиться ними.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СОЦІУМІ»		
Родинно-побутова компетенція		
Сім'я. Родина		
1	Знає ім'я та по батькові своє, своїх батьків, родичів. Дотримується правил сімейного співжиття, усвідомлює обов'язки кожного члена сім'ї, намагається виконувати свої; співчуває хворим членам сім'ї, прагне надати посильну допомогу.	В – описує взаємини між членами сім'ї, визначає риси характеру та спосіб життя своїх близьких; усвідомлює обов'язки членів родини, виконує свої; виявляє турботу і любов до рідних. Д – має уявлення про родинні зв'язки, розповідає про родину самостійно, з незначною допомогою дорослого; дотримується правил співжиття у сім'ї; підтримує добрі взаємини в родині. С – розповідає про родину, але пояснення і відповіді дає з допомогою дорослого; з розумінням ставиться до близьких; розуміє свої обов'язки, бере посильну участь у життєдіяльності родини. Н – дитина не цікавиться завданнями; не виявляє особливо теплих почуттів до членів родини; пасивна у родині.
2	Обізнана з нормами й правилами сімейного співжиття, здатна їх дотримуватися, підтримує дружні, довірливі стосунки в родинному колі.	В - добре розуміє правила співжиття, дотримується їх, дружня у взаєминах із членами родини; Д - знає норми поведінки у родині, намагається їх дотримуватися; С - потребує нагадувань дорослих правил поведінки в сім'ї, почувається потрібною у родині; Н - не завжди підтримує дружні взаємини в родині; вважає, що головне - її потреби та бажання.
Соціально-комунікативна компетенція		
Люди Дорослі Діти Група		
1	Орієнтується у соціальних ролях людей (діти, доро-слі, жінки, чоловіки, дівчатка, хлопчики, молоді, літні тощо).	В – обізнана із соціальними ролями людей; відповідає без помилок; обґрунтовує свої відповіді. Д - під час виконання завдання робить 1-2 незначні помилки, сама виправляється. С – під час виконання завдання робить 2-3 помилки, виправляє їх з незначною допомогою педагога. Н - під час виконання завдання робить 6 і більше помилок, потребує постійної допомогою педагога.
2	Обізнана із різ-ними соціальними ролями людей (знайомі, незна-йомі, свої, чужі); з елементарними соціальними та морально-етичними нормами міжособистісних взаємин;	В – обізнана із різними соціальними "ролями людей (знайомі, незнайомі, свої, чужі, діти, дорослі, жінки, чоловіки, дівчатка, хлопчики, молоді, літні тощо); з елементарними соціальними та морально-етичними нормами міжособистісних взаємин; уміє дотримуватись їх під час спілкування. Здатна взаємодіяти з людьми, які її оточують: узгоджує свої дії, поведінку з іншими; усвідомлює своє місце в соціальному середовищі; позитивно сприймає себе. Вміє співпереживати, співчувати, допомагати

	уміє дотримуватись їх під час спілкування.	іншим, обирає відповідні способи спілкування в різних життєвих ситуаціях. Знає і користується елементарними правилами самозбереження: не бере від незнайомців солодощі, іграшки, не зваблюється пропозицією покататися на машині, не розповідає чужим про себе, свою сім'ю, родину, місце проживання тощо Д - обізнана з різними соціальними ролями людей, з елементарними соціальними та морально-етичними нормами міжособистісних взаємин; уміє дотримуватися цих норм під час спілкування; вміє співпереживати, допомагати іншим, обирати відповідні способи спілкування в різних життєвих ситуаціях; знає і користується елементарними правилами самозбереження. Протягом усієї бесіди потребує незначної допомоги педагога. С – обізнана з елементарними соціальними ролями, морально – етичними нормами; не завжди узгоджує свою поведінку з іншими дітьми; протягом бесіди іноді потребує навідних запитань педагога. Н - протягом бесіди потребує значної допомоги педагога, не проявляє зацікавленості.
3	Обізнана з елементарними соціальними та морально-етичними нормами міжособистісних взаємин; уміннями дотримуватися їх під час спілкування.	В – виявляє серед людей знайомих, вітається з ними; невимушено контактує з оточуючими. Д – виявляє знайомих, вітається з ними, але поводиться стримано; має навички спілкування з оточуючими, виявляє цікавість у контакті з ними. С – вітається зі знайомими після нагадування дорослих; потребує допомоги дорослого для входження у контакт з іншими. Н – ігнорує оточуючих, не вітається навіть після нагадування.
4	Орієнтується в тому, що кожна країна має свою територію, на якій проживають люди з різним кольором шкіри, волосся, розрізом очей тощо. Вони мають свою культуру, звичаї, мову. Розуміє, що всі народи світу прагнуть миру й щасливого життя.	В – орієнтується в тому, що кожна країна має свою територію, на якій проживають люди з різним кольором шкіри, волосся, розрізом очей тощо. Вони мають свою культуру, звичаї, мову. Розуміє, що всі народи світу прагнуть миру й щасливого життя. Чітко уявляє, що в Україні живуть люди різних національностей, поважає їх; розуміє поняття «людство». Д – має уявлення про існування різних народів, які мають свою культуру, звичаї, мову. Розуміє, що всі народи світу прагнуть миру й щасливого життя.. С – помічає, що люди різняться кольором шкіри, мовою, традиціями. Н – не виконує завдання навіть з допомогою дорослого, не цікавиться ними.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У ПРИРОДНОМУ ДОВКІЛЛІ»		
Природничо-екологічна компетенція		
Природа планети Земля		
1	Має загальне уявлення про життя людей на планеті Земля, яка має форму кулі та складається з повітря, суші та води.	В – має уявлення про те, що планета Земля має форму кулі, що на її поверхні є суша, вода і повітря; розрізняє стани води; має елементарні знання про надходження води до людських осель, її використання для гігієнічних процедур тощо. Має уявлення, що тверда поверхня планети - суша, має різну форму (рівнини, пагорби, гори, яри). Знає, що на суші люди будують житло, обробляють ґрунт - родючий шар поверхні. Розуміє значення води, повітря, поживних речовин для життя рослин, тварин, життєдіяльності людей. Має уявлення, що в надрах планети знаходяться корисні копалини (вугілля, газ, нафта тощо), їх добувають і використовують люди. Д - має уявлення про те, що планета Земля має форму кулі, що на її поверхні є суша, вода і повітря; розрізняє стани води; має елементарні знання про надходження води до людських осель, її використання для гігієнічних процедур тощо. Розуміє значення води, повітря, поживних речовин для життя рослин, тварин, життєдіяльності людей. Має уявлення про корисні копалини

		С – має уявлення про те, що планета Земля має форму кулі, що на її поверхні є суша, вода і повітря; розрізняє стани води; має елементарні знання про надходження води до людських осель, її використання для гігієнічних процедур тощо; під час виконання всіх завдань потребує незначної допомоги дорослого. Н - уявлення про Землю не сформовані, дитина практично не дає правильних відповідей навіть за навідними запитаннями педагога.
Явища природи		
1	Орієнтується в сезонних змінах в природі, називає пори року, їх прикмети, характерні ознаки.	В – має уявлення про сезонні зміни в природі, називає пори року, їх прикмети, характерні ознаки; може схарактеризувати зміни в природі кожної пори року (стан погоди, рослин, поведінка тварин). усвідомлює хід і послідовність сезонних змін у природі; має уявлення про сезонну працю людей в природі; обґрунтовує свої відповіді. Д - має уявлення про сезонні зміни в природі, називає пори року, їх прикмети, характерні ознаки; може схарактеризувати зміни в природі кожної пори року (стан погоди, рослин, поведінка тварин); обґрунтовує свої відповіді, проте допускає 1-2 незначні помилки. С – усвідомлює хід і послідовність сезонних змін; невпевнено обґрунтовує свої відповіді, допускає 3-4 помилки; іноді потребує допомоги педагога. Н - пори року називає лише за явними ознаками; змінність сезонів не встановлює; обґрунтувати свої відповіді не може; під час бесіди потребує постійної допомоги педагога.
2	Має уявлення про природні явища (у тому числі стихійні) на планеті Земля; їх характерні ознаки і наслідки для природи і людини.	В – має уявлення про природні явища (у тому числі стихійні) на планеті Земля; їх характерні ознаки і наслідки для природи і людини; обґрунтовує свої відповіді. Д- має уявлення про явища природи, їх характерні ознаки і наслідки для природи і людини; обґрунтовує свої відповіді, проте допускає 1-2 незначні помилки. С – має уявлення про явища природи (у тому числі стихійні), їх характерні ознаки; невпевнено обґрунтовує свої відповіді, допускає 3-4 помилки; іноді потребує допомоги педагога. Н- називає найвідоміші явища природи після підказки, стихійні природні явища не називає; обґрунтувати свої відповіді не може; потребує постійної допомоги педагога.
3	Розуміє залеж-ність одягу людини від пори року. Піклується про своє здоров'я. Гра «Одягнемось на прогулянку»	В – розуміє залежність одягу людини від пори року; відповідає без помилок; обґрунтовує свої відповіді. Д - розуміє залежність одягу людини від пори року; під час виконання завдання робить 1-2 незначні помилки, сама виправляється. С – розуміє залежність одягу людини від пори року; під час виконання завдання робить 2-3 помилки, виправляє їх з незначною допомогою педагога. Н - під час виконання завдання робить 6 і більше помилок, потребує постійної допомогою педагога.
Рослини, гриби		
1	Розрізняє та називає найпоширеніші рослини своєї місцевості.	В – називає по 9 і більше дерев, кущів, квітів, трав'янистих рослин; знає місце їхнього зростання; називає будову рослини; має уявлення про те, що рослини зростають у певному природному середовищі; відповідає без помилок.
2	Знає будову рослин: дерева, куща, квітки.	

3	Має уявлення про дикорослі, культурні, кімнатні та лікарські рослини.	Д - називає по 7-8 дерев, кущів, квітів, трав'янистих рослин; знає місце їхнього зростання; називає будову рослини; під час виконання завдання робить 1-2 незначні помилки. С – називає по 5-6 дерев, кущів, квітів, трав'янистих рослин; називає будову рослини; має уявлення про те, що рослини зростають у певному природному середовищі; під час виконання завдання робить 2-3 помилки, виправляє їх з незначною допомогою педагога. Н - називає по 2-3 назви дерев, кущів, квітів; місце їхнього зростання називає з помилками, під час виконання завдання робить 6 і більше помилок, потребує постійної допомогою педагога.
4	Розрізняє найпоширеніші їстівні та отруйні гриби, ягоди, дотриму-ється правил безпечної поведінки з ними.	В – дитина здатна розрізняти найпоширеніші їстівні та отруйні гриби, ягоди, дотримуватися правил безпечної поведінки з ними. Д – дитина здатна розрізняти найпоширеніші їстівні та отруйні гриби, ягоди, дотримуватися правил безпечної поведінки з ними; під час відповідей допускає 1-2 незначні помилки. С – має уявлення про гриби та ягоди; невпевнено обґрунтовує свої відповіді, допускає 3-4 помилки; іноді потребує допомоги педагога. Н - відчуває труднощі під час виконання завдання, розрізняє і називає 2-3 гриба.
Тварини		
1	Розпізнає тварин за їхніми зовніш-німи ознаками, класифікує їх: дикі та свійські тварини, осілі та перелітні птахи, морські та річ-кові мешканці тощо.	В – називає по 9 і більше диких і свійських тварин, птахів, 6 і більше риб, комах; знає місце їхнього мешкання, особливості харчування; називає будову тіла тварини; має уявлення про те, що тварини живуть у певному природному середовищі; відповідає без помилок. Д - називає по 7-8 диких і свійських тварин, птахів, 5-6 риб, комах; називає будову тіла тварини; знає місце їхнього мешкання, особливості харчування; під час виконання завдання робить 1-2 незначні помилки. С – називає по 5-6 диких і свійських тварин, птахів, 3-4 риби, комахи; називає будову тіла тварини, особливості харчування; має уявлення про те, що тварини живуть у певному природному середовищі; під час виконання завдання робить 2-3 помилки, виправляє їх з незначною допомогою педагога. Н- називає по 3-4 диких і свійських тварин та птахів; місце їхнього мешкання та особливості харчування
2	Знає будову тіла ссавців, птахів, риб.	
Життєдіяльність людини у природному довкіллі		
1	Орієнтується в тому, що довкілля та життєдіяльність людини взаємо-пов'язані.	В – орієнтується в тому, що природне довкілля та життєдіяльність людини взаємопов'язані; люди обробляють землю для вирощування харчових та технічних культур; наземними, повітряними та водними шляхами здійснюється переміщення людей, різноманітних вантажів тощо. Розуміє, що природне довкілля змінюється внаслідок людської діяльності. Має уявлення, що люди здійснюють природоохоронні заходи для збереження та відновлення рослин і тварин, які зникають; обґрунтовує свої відповіді. Д – орієнтується в тому, що природне довкілля та життєдіяльність людини взаємопов'язані; люди обробляють землю для вирощування харчових та технічних культур; наземними, повітряними та водними шляхами здійснюється переміщення людей, різноманітних вантажів тощо; розуміє природоохоронні функції людини. С – орієнтується в тому, що люди обробляють землю для вирощування харчових та технічних культур; наземними, повітряними та водними шляхами здійснюється переміщення людей, різноманітних вантажів тощо; розуміє, що природу потрібно оберігати. Н – не виконує завдання навіть з допомогою дорослого, не цікавиться ними.
2	Має уявлення, що люди здійснюють природоохоронні заходи для збереження та відновлення тварин і рослин, що зникають.	

Всесвіт		
1	Орієнтується у тому, що Всесвіт - це безліч зірок, планет, може назвати деякі з них. Розуміє, що Сонце - джерело світла й тепла, а Місяць – супутник Землі, всі вони мають форму кулі.	В – володіє елементарною інформацією про Сонячну систему, в центрі якої розташоване Сонце – джерело світла і тепла; розрізняє та називає 7 і більше космічних об'єктів (Земля, Місяць, Марс, Венера, Сонце, комета, метеорит тощо); має уявлення про те, що Земля робить один оберт навколо Сонця за рік; володіє елементарною інформацією про можливості вивчення Всесвіту; обґрунтовує свої відповіді. Д - володіє елементарною інформацією про Сонячну систему, в центрі якої розташоване Сонце – джерело світла і тепла; розрізняє та називає 5-6 космічних об'єктів; має уявлення про те, що Земля робить один оберт навколо Сонця за рік; володіє елементарною інформацією про можливості вивчення Всесвіту. С – розрізняє та називає 3-4 космічні об'єкти; має уявлення про те, що Земля робить один оберт навколо Сонця за рік; володіє елементарною інформацією про можливості вивчення Всесвіту; під час виконання завдання потребує незначної допомоги педагога. Н - називає 1-2 космічні об'єкти; під час виконання завдання потребує підказок педагога.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У СВІТІ КУЛЬТУРИ»		
Предметно-практична компетенція		
Предметний світ. Житло		
1	Знає назви предметів домашнього вжитку та побутової техніки, їх деталі, способи застосування та безпечного поводження з ними. Має уявлення про традиційне українське житло. Називає адресу свого проживання. Розуміє роль житла в житті людини, взаємозв’язок між потребами людини в теплі, світлі, воді та функціонуванням різних технічних комунікацій і відпо-відних установ.	В – оперує поняттям «житло», має уявлення про традиційне українське житло. Розрізняє інтер’єри міської квартири та сільської оселі. Розуміє роль житла в житті людини, взаємозв’язок між потребами людини в теплі, світлі, воді та функціонуванням різних технічних комунікацій і відповідних установ. Цінує атмосферу рідної домівки; усвідомлює, що затишок і порядок в оселі залежать від її мешканців; самостійно впорядковує власні речі, іграшки тощо. Усвідомлює, що для життєдіяльності людині потрібні предмети побуту і вжитку. Оперує загальними поняттями «меблі», «білизна», «побутові прилади», «посуд» тощо. Називає основні технічні засоби та побутове приладдя, що використовується в домашньому господарстві. Знає, як користуватися та безпечно поводитися з ними. Називає адресу свого проживання (населений пункт, вулиця, номери будинку, квартири) Д - оперує поняттям «житло». Розуміє роль житла в житті людини, взаємозв’язок між потребами людини в теплі, світлі, воді та функціонуванням різних технічних комунікацій і відповідних установ. Усвідомлює, що для життєдіяльності людині потрібні предмети побуту і вжитку. Оперує загальними поняттями «меблі», «білизна», «побутові прилади», «посуд» тощо. Називає основні технічні засоби та побутове приладдя, що використовується в домашньому господарстві, робить 1-2 помилки в називанні предметів. Знає, як користуватися та безпечно поводитися з ними. Називає свою адресу. С - оперує поняттям «житло», під час визначення узагальнюючих понять потребує допомоги педагога; називає картки, робить 3-4 помилки в називанні предметів; визначає правила безпечного користування технічними засобами лише за допомогою педагога. При називанні адреси свого проживання потребує підказок. Н - відчуває труднощі під час виконання завдання, потребує постійних підказок педагога.
За межами житла		

1	Знає назву держави, її столиці, державну та національну символіку. Альбоми “Моя Україна”, “Символи України”.	В - дає чіткі, правильні відповіді, орієнтується у відмінностях між містом-селом, своїм містом і столицею, державні символи; називає елементи українського національного одягу (сорочка, спідниця, шаровари, віночок, кушак, чоботи), посуд (глечик, макітра, . Д - має уявлення про назви країни, свого міста, розрізняє державні символи; С - розуміє свою належність до української нації, дає відповіді за незначної підказки педагога; Н - потребує допомоги дорослих, не має достатньої кількості знань.
2	Знає назви українського національного одягу, посуду, меблів Альбом «Моя Україна»	
3	Орієнтується у пред-метному довкіллі за межами житла. Знає назви вулиць, прилеглих до свого будинку. Визначає місцезнаход-ження навчального закладу, магазину, аптеки, поліклініки, стадіону, пояснює, як до них дістатися. Знає, що вулиця поділяється на проїзну та пішохідну частини, називає різні види транспорту, їх призначення, харак-терні особливості.	В – орієнтується у предметному довкіллі за межами житла. Знає назви вулиць, прилеглих до свого будинку. Визначає місцезнаходження навчального закладу, магазину, аптеки, поліклініки, стадіону, пояснює, як до них дістатися. Знає, що вулиця поділяється на проїзну та пішохідну частини, називає різні види транспорту, їх призначення, характерні особливості. Обізнана з правилами дорожнього руху та керується ними. Д – називає 5-6 видів транспорту, світлофор, пішохідний перехід, їх призначення. Називає вулицю де живе. Знає правила дорожнього руху. С - називає 3-4 види транспорту, припускається помилок; називає вулицю де живе, тільки після допомоги педагога. Н - під час виконання усіх завдань відчуває труднощі, робить багато помилок навіть після додаткових роз’яснень педагога; вулицю, де живе , не називає.
4	Має уявлення про школу, особливості діяльності учня та вчителя.	В - чітко усвідомлює функції школи, вчителів та учнів, сформована готовність до навчання; Д - орієнтується в завданнях школи, усвідомлює основні обов’язки педагогів та учнів; С - має основні уявлення про школу, відповідає з допомогою педагога; Н - нечітко розуміє функції школи, потребує постійної допомоги педагога.
Предметно-практична діяльність		
1	Виявляє ціннісне ставлення до результатів людської праці, розуміє її необхідність і мотивацію, зв’язок із життєвими потребами, станом здоров’я. Знає про професійну зайнятість батьків, найближчих родичів; багатоманітність професій у різних сферах діяльності людини. Виявляє готовність брати участь у суспільно значущій діяльності спільно з дорослими та іншими дітьми	В – усвідомлює, що довколишній предметний світ - рукотворний, створений для задоволення потреб людини та завдяки людській праці. Виявляє ціннісне ставлення до результатів людської праці, розуміє її необхідність і мотивацію, зв’язок із життєвими потребами, станом здоров’я. Знає про професійну зайнятість батьків, найближчих родичів; багатоманітність професій у різних сферах діяльності людини. Виявляє готовність брати участь у суспільно значущій діяльності спільно з дорослими та іншими дітьми, отримує задоволення від колективної праці. Із задоволенням бере участь у різних видах праці (чергування, праця на городі тощо), виконує дії самостійно і якісно. Д - зацікавлено ставиться до предметного довкілля, знає і називає 7-8 професії, іноді потребує додаткової інструкції педагога. Розрізняє соціальні ролі «лікар», «хворий». Бере участь у різних видах праці, виконує дії самостійно, але не завжди якісно. С – називає лише відомі і популярні професії (5-6 професій), пояснення дає з допомогою педагога; бере участь у різних видах праці за спонуканням дорослого, під час виконання потребує частих вказівок.

		Н - знає та називає 3-4 професії; відчуває труднощі при називанні необхідних для роботи предметів; неохоче бере участь у різних видах праці, під час виконання потребує постійних пояснень і вказівок.
2	Розрізняє соціальні ролі "покупець", "продавець", поняття "товар", "гроші", "заощадливий", "недбайливий". Володіє елементарними економічними поняттями.	В - розрізняє соціальні ролі "покупець", "продавець", поняття "товар", "гроші", "заощадливий", "недбайливий"; володіє елементарними економічними поняттями. Д – розрізняє соціальні ролі "покупець", "продавець", поняття "товар", "гроші", орієнтується у елементарних економічних поняттях. С – розрізняє соціальні ролі "покупець", "продавець", поняття "товар", "гроші", під час виконання потребує частих вказівок. Н – розрізняє соціальні ролі "покупець", "продавець", але під час виконання потребує постійних пояснень і вказівок.
Художньо-продуктивна компетенція		
Літературна діяльність		
1	Розрізняє та визначає жанр художнього твору (казка, оповідання, вірш, байка).	В - самостійно й правильно визначає жанри художніх творів, може обґрунтувати свою відповідь; Д - розпізнає й називає жанри літературних творів, пояснює свій вибір, але потребує незначної допомоги вихователя; С - відповідає та дає пояснення після допомоги вихователя; Н - не може самостійно визначити жанр художнього твору.
2	Згадує повну назву твору, його автора; відповідає на запитання в різних видах бесід за змістом прочитаного; відтворює зміст почутих творів.	В - називає назву й автора знайомого твору, може відповісти на запитання за змістом, дає розгорнуті відповіді; Д - може помилитися в назві твору або його автора, на запитання за змістом дає повні, розгорнуті відповіді; С - не може згадати назву та автора твору, на запитання за змістом відповідає невпевнено з допомогою дорослого; Н - не називає автора та назву твору, не може згадати зміст та не може відповісти на запитання дорослого
3	Розуміє ідею твору; орієнтуються в його композиційній структурі; аналізує та адекватно оцінює характер, вчинки персонажів.	В - дитина самостійно визначає ідею твору, аналізує та відповідно оцінює характер і вчинки персонажів, може аргументувати свою відповідь; Д - може помилитися у визначенні ідеї твору, оцінює характер і вчинки персонажів, дає повні, розгорнуті відповіді; С - не може визначити ідею твору, на запитання відповідає невпевнено з допомогою дорослого; Н - не визначає ідею твору, аналізує характер і вчинки персонажів лише за підказками дорослого.
4	Виразно читає напам’ять поетичні твори; на прохання дорослих згадує скоромовки, загадки, вірші, лічилки, пісеньки (колискові, забавлянки, щедрівки, веснянки тощо.	В – дитина виразно декламує вірш, інтонаційно передає настрій твору, знає назву та автора вірша; Д - дитина виразно читає вірш, знає автора та назву, але іноді потребує нагадування слів дорослим; С - дитина читає вірш невиразно, не називає автора або назву твору, чекає на нагадування слів дорослим; Н - не може прочитати вірша напам’ять, не пригадує жодної загадки, скоромовки.
Образотворча діяльність		
1	Створює власні художні образи в різних видах образотворчої	В - уміє з допомогою кольору, ліній, форми та композиції передавати емоційний стан, нескладні змістовні зв’язки між об’єктами;

	діяльності, передає своє ставлення до них. Орієнтується на колір, лінію, форму, ритм, композицію як на засоби вираження емоційного стану та настрою митця (як справжнього художника, так і власні).	Д - уміє добирати кольори, досить точно передає форму, пропорції об'єктів, уміє зображувати зв'язки між ними, розміщує їх по всій поверхні аркуша паперу, іноді потребує словесної допомоги дорослого; С - припускається помилок у доборі кольорів, передачі форм, пропорцій об'єктів, потребує допомоги дорослого; Н - не вміє передавати форму, пропорції об'єктів, невдало добирає кольори, потребує постійної допомоги дорослого.
Музична діяльність		
1	Виявляє ініціативу в музично-рухових і пісенних імпровізаціях, прагне грати на улюбленому дитячому музичному інструменті.	В - правильно відтворює в рухах ритмічний малюнок танцю (гри, хороводу); відтворює в оплесках, на музичних інструментах різні ритмічні малюнки; відчуває паузи, акценти, чисто співає нескладні пісні, правильно відтворює голосом мелодичні інтервали; Д - правильно відтворює в рухах ритмічний малюнок танцю (гри, хороводу); відтворює в оплесках, на музичних інструментах різні ритмічні малюнки, але іноді потребує корегування з боку дорослого, відчуває паузи, акценти; чисто співає нескладні пісні, правильно відтворює голосом мелодичні інтервали; С - не завжди правильно відтворює в рухах ритмічний малюнок танцю (гри, хороводу) та не відтворює в оплесках, на музичних інструментах різні ритмічні малюнки, співає нескладні пісні, потребує допомоги дорослого; Н - не виявляє бажання брати участь у музично-рухових і пісенних імпровізаціях, не хоче грати на улюбленому дитячому музичному інструменті.
2	Визначає самостійно або опосередковано, з допомогою дії жанр маршу, пісні, танцю, впізнає мелодію знайомого музичного твору, називає улюблені музичні твори.	В - самостійно називає жанр твору, характеризує його, визначати особливості; розрізняє різні за характером музичні твори, зіставляє їх, розповідає про відмінності між ними, впізнає мелодію знайомого музичного твору; Д - упізнає жанр твору, характеризувати його, визначає особливості; розрізняє різні за характером музичні твори, зіставляє їх, розповідає про відмінності між ними, впізнає мелодію знайомого музичного твору, але потребує навідних запитань дорослого; С – не може самостійно назвати жанр твору, потребує допомоги дорослого; Н – не може виконати завдання.
3	Співає улюблені пісні емоційно, виразно, природним голосом.	В - співає, не напружуючись, протягуючи довгі звуки в піснях, чітко вимовляє слова; співає разом з дорослими, прислуховуючись до музичного супроводу; Д - співає, не напружуючись, протягуючи довгі звуки в піснях, чітко вимовляє слова, співає разом з дорослими, прислуховуючись до музичного супроводу, але потребує незначної допомоги до-рослого; С - співає неохоче, не вимовляє чітко слова, не прислуховується до музичного супроводу; Н - не має бажання співати пісні.
Театральна діяльність		

1	Орієнтується в основних видах театрального мистецтва; виявляє навички перевтілення у сценічний образ (позитивний, негативний), створює його за допомогою експресивних засобів (мовлення, міміка, жести, рухи, музика, танці, спів). Запам'ятовує сюжетну послідовність спектаклю, своєчасно включається в дію.	В – розрізняє види театрального мистецтва, має навички перевтілення у сценічний образ, активно використовує мовлення, міміку, жести під час передачі образу, із задоволенням бере участь у театралізаціях. Д – має поняття про види театрального мистецтва, є навички перевтілення у сценічний образ, використовує мовлення, міміку, жести під час передачі образу, охоче виконує ролі під час театралізацій. С – орієнтується у видах театрального мистецтва лише з допомогою навідних запитань, бере участь у театралізаціях неохоче, потребує допомоги та постійних підказок. Н - бере участь у театралізаціях лише за спонуканням дорослого, потребує допомоги та постійних підказок.
Сприйняття мистецтва. Ціннісне ставлення до мистецтва		
1	Вирізняє специфіку образу мистецтва - образотворчого, музичного, танцювального, театрального, літературного. Називає прізвища, твори улюблених вітчизняних та зарубіжних митців, пригадує їх зміст. Вирізняє українське декоративно-прикладне мистецтво (петриківське, опішнянське, косівське), своєрідність українських пісенних жанрів (колискові, колядки, щедрівки, заклички), музично-танцювальних (гопак, гуцулка, полька, коломийка, хоровод). Виокремлює жанри мистецтва: портрет, пейзаж, на-тюрморт; пісню, марш, танець; спектакль у ляльковому, музично-драматичному, балетному театрі; казку, вірш, оповідання.	В – вирізняє специфіку образу мистецтва - образотворчого, музичного, танцювального, театрального, літературного. Виявляє власне ціннісне ставлення до українських мистецьких традицій, фольклору, до мистецьких творів художників, композиторів, музикантів, співаків, танцівників, режисерів, акторів, поетів, письменників. Називає прізвища, твори улюблених вітчизняних та зарубіжних митців, пригадує їх зміст. Вирізняє українське декоративно-прикладне мистецтво (петриківське, опішнянське, косівське), своєрідність українських пісенних жанрів (колискові, колядки, щедрівки, заклички), музично-танцювальних (гопак, гуцулка, полька, коломийка, хоровод). Виокремлює жанри мистецтва: портрет, пейзаж, натюрморт, побутовий; пісню, марш, танець; спектакль у ляльковому, музично-драматичному, балетному театрі; казку, вірш, оповідання. Д - сприймає і усвідомлює мистецтво як результат творчої діяльності людини, сформовані навички розуміння видів мистецтва (образотворчого, музичного, танцювального, театрального, літературного), на доступному рівні аналізує твори мистецтва з незначними підказками дорослого; називає 5-6 прізвищ, творів улюблених вітчизняних та зарубіжних митців, пригадує їх зміст. Вирізняє українське декоративно-прикладне мистецтво (петриківське, опішнянське, косівське), своєрідність українських пісенних жанрів (колискові, колядки, щедрівки, заклички), музично-танцювальних (гопак, гуцулка, полька, коломийка, хоровод). Виокремлює жанри мистецтва: портрет, пейзаж, натюрморт, побутовий; пісню, марш, танець; спектакль у ляльковому, музично-драматичному, балетному театрі; казку, вірш, оповідання. С – недостатньо сформовані навички розуміння видів мистецтва, аналізує твори мистецтва за підказками дорослого; називає 3-4 прізвища, твори улюблених вітчизняних та зарубіжних митців, пригадує їх зміст. Н - навички розуміння видів мистецтва сформовані слабко; потребує допомоги та постійних підказок.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ГРА ДИТИНИ»		
Ігрова компетенція		
Сюжетно-рольова гра		

1	Творчо відображає у грі діяльність та взаємини дорослих. Намагається урізноманітнити сюжет.	В – під час гри вміє самостійно відтворювати діяльність людини, норми поведінки, розповісти про зміст гри; виявляє високий інтерес свідомого став під час гри активно виявляє самодіяльність на основі пригадування нового. Д – повторює за іншими дітьми ігрові дії; знає що вона робить, в яку гру грає; виявляє самодіяльність під час гри, але іноді потребує нагадування сюжету. С – виконує дії за незначними підказками дорослого, припускається незначних помилок під час гри; виявляє самодіяльність під час гри, але при заохочуванні. Н – виконує дії лише за підказкою та спонуканням дорослого, потребує участі педагога у розгортанні гри; не виявляє самодіяльності під час гри, згадує відоме з допомогою вихователя.
Конструкторсько-будівельні ігри		
1	Виявляє цікавість і бажання до відображення об’єктів навколишньої дійсності, використовуючи різні конструктори.	В - створює роботу за схемою, задумом, використовує різні способи та елементи оздоблення; злагоджено діє з іншими учасниками; Д - уміє діяти послідовно, але припускається незначних помилок; С - створює роботу з допомогою вихователя; Н - не володіє потрібними навичками.
Іграшка		
1	Знає, впізнає різні види іграшок, розуміє як з ними грати. Вправа «Назви іграшку»	В - самостійно виконує завдання, називає іграшку, дає повні, розгорнуті відповіді; Д - самостійно виконує завдання, дає пояснення частково з допомогою вихователя; С - дає правильні, але неповні відповіді; не знає назв деяких іграшок; розповідає з допомогою вихователя; Н - частково виконує завдання, відповіді дає лише з допомогою вихователя.
2	Класифікує іграшки, зроблені з різних матеріалів. Вправа «Об’єднай іграшки за матеріалом, з якого виготовлені»»	В - самостійно виконує завдання, дає розгорнуті пояснення; доводить правильність узагальнень, самостійно групує предмети за різними ознаками; Д - самостійно виконує завдання, дає пояснення частково з допомогою вихователя; розповідає про властивості матеріалів частково за допоміжними запитаннями; С - виконує завдання самостійно, але пояснення і відповіді на запитання дає з допомогою вихователя; Н - дає відповіді лише з допомогою дорослого.
Формування особистості у грі		
1	Усвідомлює себе активним учасником ігрової діяльності. Узгоджує у ході гри свої та інших дітей бажання і можливості. Усвідомлює, що в грі є обов'язки. Самостійно визначається із сюжетом гри, засобами виразності, змістом ігрових дій, вибором іграшок. Відповідально ставиться до обов'язків, пов'язаних із роллю. Обирає для гри безпечне місце та атрибути.	В – узгоджує у ході гри свої та інших дітей бажання і можливості. Усвідомлює, що в грі є обов'язки: діяти у відповідності з правилами, справедливо розподіляти ролі та іграшки, узгоджувати особистісні інтереси з груповими тощо. Самостійно визначається із сюжетом гри, засобами виразності, змістом ігрових дій, вибором іграшок. Відповідально ставиться до обов'язків, пов'язаних із роллю. Обирає для гри безпечне місце та атрибути. Д – віддає перевагу спільним іграм. Домагається визнання іншими дітьми своїх успіхів. Не завжди узгоджує у ході гри свої та інших дітей бажання і можливості. Усвідомлює, що в грі є обов’язки, але дотримується їх вибірково. Обирає для гри безпечне місце та атрибути. С – віддає перевагу спільним іграм. Домагається визнання іншими дітьми своїх успіхів. Не узгоджує у ході гри свої та інших дітей бажання і можливості. Не намагається справедливо розподіляти ролі та іграшки, узгоджувати особистісні інтереси з груповими тощо. Не звертає увагу на безпеку місця для гри та атрибути.

		Н - віддає перевагу самостійній грі, не домагається визнання іншими дітьми своїх успіхів. Не узгоджує у ході гри свої та інших дітей бажання і можливості навіть після зауважень педагога. Не звертає увагу на безпеку місця для гри та атрибути.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ»		
Сенсорно-пізнавальна компетенція		
Сенсорні еталони		
1	Розрізняє фігури (площинні та об'ємні), їх влас-тивості. Здійснює серіацію та класифікацію геометричних фігур за певною ознакою.	В – знає назву сенсорних еталонів, визначає форму предметів за допомогою геометричної фігури як еталону. Вміє порівнювати предмети за кольором, формою, величиною, виділяти в них схожі та відмінні ознаки. Д - самостійно визначає форму фігури і добирає предмет відповідної форми, кольору, розміру, припускається 1-2 помилки, але самостійно виправляється. С – потребує допомоги дорослого, робить 3-4 помилки. Н – вагається у відповідях, робить помилки, виконує
2	Класифікує пред-мети та їх сукуп-ності за кількіс-ними та якісними ознаками; оперує множинами (посуд, одяг, тварини тощо).	В – класифікує предмети та їх сукупності за кількісними та якісними ознаками; оперує множинами (посуд, одяг, тварини тощо); Д - класифікує предмети та їх сукупності за однією ознакою; оперує множинами (посуд, одяг, тварини тощо); припускається 1-2 помилки, але самостійно виправляється. С – потребує допомоги дорослого, робить 3-4 помилки. Н - вагається у відповідях, робить помилки, виконує завдання тільки за допомогою дорослого.
3	Порівнює предмети за висотою, товщи-ною, шириною, довжиною. Будує упорядковані по-слідовні ряди: великий - менший - найменший тощо.	В – самостійно здійснює класифікацію за вказаним параметром (колір, форма, величина, товщина, довжина, вага), будує упорядковані послідовні ряди (великий-менший-найменший тощо); Д - припускається незначних неточностей під час побудови ряду величин; робить 1-2 помилки, але самостійно виправляється. С – здійснює класифікацію за вказаним параметром, будує упорядковані послідовні ряди з допомогою дорослого; робить 3-4 помилки. Н – вагається у відповідях, робить помилки, виконує завдання тільки за допомогою дорослого.
4	Визначає розташу-вання предмета відносно іншого, просторове розмі-щення на площині.	В – правильно визначає розташування предмета відносно іншого, просторове розміщення на площині; Д - припускається незначних помилок у визначенні розташування предмета відносно іншого, просторового розміщення на площині; робить 1-2 помилки але самостійно виправляється. С – вагається під час визначення розташування предмета відносно іншого, просторового розміщення предмета; робить 3-4 помилки. Н – вагається у відповідях, робить помилки, виконує завдання тільки за допомогою дорослого.
5	Розрізняє і називає колір, властивості і якості предметів (гладкий, шорсткий, м'який, мета-левий, дерев'яний, скляний, бавовняний тощо).	В – розрізняє і називає колір, властивості і якості предметів (гладкий, шорсткий, м'який, металевий, дерев'яний, скляний, бавовняний тощо). Д - самостійно визначає колір, якості і властивості, неточно називає властивість предмета; робить 1-2 помилки але самостійно виправляється. С – потребує допомоги дорослого, робить 3-4 помилки. Н - відчуває труднощі при виконанні завдання, потребує допомоги дорослого

6	Називає порядок та пояснює послідов-ність пір року, частин доби.	В – називає порядок та пояснює послідовність пір року, частин доби; встановлює причинно-наслідкові зв'язки між різними явищами в природному та соціальному довкіллі. Д - називає порядок та пояснює послідовність пір року, частин доби. Робить 1-2 помилки, але самостійно виправляється. С – орієнтується у частинах доби, часових залежностях з помилками, при виконанні завдання потребує допомоги дорослого. Робить 3-4 помилки. Н - потребує додаткових пояснень дорослого під час виконання завдання, не вживає слова, які визначають час доби.
7	Розуміє власти-вості часу, володіє часовими понят-тями (тиждень, місяць, рік).	В - називає порядок днів тижня; встановлює причинно-наслідкові зв'язки між різними явищами в природному та соціальному довкіллі. Розуміє властивості часу, володіє часовими поняттями (тиждень, місяць, рік). Д - називає порядок днів тижня визначає. Розуміє властивості часу, володіє часовими поняттями (тиждень, місяць, рік). Робить 1-2 помилки, але самостійно виправляється.. С – орієнтується у днях тижня, часових залежностях з помилками, при виконанні завдання потребує допомоги дорослого. Робить 3-4 помилки. Н – вагається у відповідях, робить помилки, виконує завдання тільки за допомогою дорослого.
8	Вміє визначити час за допомогою годинника, знає, що година складається із хвилин, оцінює часові інтервали.	В – вміє визначити час за допомогою годинника, знає, що година складається із хвилин, оцінює часові інтервали. Д - спромагається визначити час за допомогою годинника, знає, що година складається із хвилин, оцінює часові інтервали. При визначенні часу на годинникові робить 1-2 помилки. С – орієнтується у часових залежностях з помилками, при виконанні завдання потребує допомоги дорослого. Робить 3-4 помилки. Н – вагається у відповідях, робить помилки, виконує завдання тільки за допомогою дорослого.
Математична компетенція		
Елементарні математичні уявлення		
1	Називає цифри від 1 до 9, знає їх послідовність.	В – усвідомлює зміст понять «число», «цифра», «лічба», «рахунок»; має уявлення про натуральний ряд чисел. Д - дитина під час виконання завдання виявляє самостійність; припускається 1 – 2 помилок, але самостійно виправляється. С – дитина під час виконання завдання не виявляє самостійність; робить 3-4 помилки. Н – вагається у відповідях, робить помилки, виконує завдання тільки за допомогою дорослого.
2	Встановлює відповідність між цифрою та її назвою (числом).	В – самостійно і правильно встановлює співвідношення між числом і цифрою. Д - дитина під час виконання завдання виявляє самостійність, та припускає 1 – 2 незначні помилки. С – компетенція сформована посередньо: Дитина під час виконання завдання не виявляє самостійність та припускає помилки. Н – вагається у відповідях, робить помилки, виконує завдання тільки за допомогою дорослого.

3	Володіє кількісною та порядковою лічбою в межах 10.	В – рахує у межах 10 у прямому та зворотному порядках. Д - під час виконання завдання виявляє самостійність, робить 1 – 2 незначні помилки, але самостійно виправляється.. С – рахує в прямому порядку від 1 до 10 та припускає помилки при лічбі в зворотному порядку Н - рахує лише в прямому порядку.
4	Називає суміжні числа.	В – називає суміжні числа, виконує завдання без помилок. Д - під час виконання завдання виявляє самостійність, припускається 1 - 2 помилок але самостійно виправляється. С – дитина під час виконання завдання не виявляє самостійність; робить 3-4 помилки. Н – вагається у відповідях, робить помилки, виконує завдання тільки за допомогою дорослого.
5	Знає склад числа в межах 10.	В – визначає кількісний склад числа в межах 10. Складає числа із двох менших; розуміє і оперує поняттям «на 1(2) одиниці менше/більше». Д - під час виконання завдання виявляє самостійність, припускається 1 - 2 помилок, але самостійно виправляється. Дитина під час виконання завдання не виявляє самостійність та припускає помилки. С – дитина під час виконання завдання не виявляє самостійність; робить 3-4 помилки. Н – вагається у відповідях, робить помилки, виконує завдання тільки за допомогою дорослого.
6	Складає й розв’язує задачі на знаходження суми та залишку.	В – усвідомлює зміст понять «число», «цифра», «лічба», «рахунок», «задача». Здійснює найпростіші усні обчислення на додавання та віднімання. Розв’язує елементарні математичні задачі; складає задачі-драматизації (про себе, свою сім’ю, найближче природне і предметне оточення) та задачі-ілюстрації (що відтворюють знання дітей про довкілля, їхнє життя), пропонує власний спосіб їх розв’язання Д - під час виконання завдання виявляє самостійність, складає задачі-драматизації (про себе, свою сім’ю, найближче природне і предметне оточення) та задачі-ілюстрації (що відтворюють знання дітей про довкілля, їхнє життя), пропонує власний спосіб їх розв’язання, допускає незначні помилки при розв’язанні задач. С – дитина під час виконання завдання не виявляє самостійність, складає задачі за допомогою педагога; допускає помилки при розв’язанні задач. Н - не виявляє самостійність, складає задачі зі значною допомогою дорослого. Робить більше 4 помилок при розв’язуванні задач.
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «МОВЛЕННЯ ДИТИНИ»		
Фонематична компетенція		
Звукова культура мовлення		
1	Чітко вимовляє всі звуки рідної мови і звукосполучення, відповідно до орфоепічних норм; має розвинений фонематичний слух.	В - опановує чітку вимову всіх звуків рідної мови і звукосполучень відповідно до орфоепічних норм; має розвинений фонематичний слух, що дозволяє диференціювати фонеми; нормативна вимова звука. Д - разом із педагогом вимовляє звук правильно, проте у самостійному мовленні інколи його спотворює або замінює. С – разом із педагогом вимовляє звук правильно, проте у самостійному мовленні спотворює або замінює його у всіх мовленнєвих ситуаціях. Н - відсутні звуки раннього онтогенезу, свистячі та шиплячі.

<table>
<tr><td>2</td><td>Вміє робити звуковий аналіз слів (від 3 до 6 звуків), пояснює викладену схему.</td><td rowspan="3">В – самостійно здійснює звуковий і складовий аналіз слів; виокремлює голосні, приголосні, тверді, м'які звуки, наголос у словах; розрізняє слова: "звук", "буква", "слово", "склад", "речення"; самостійно складає речення, виділяє послідовність слів у реченні, складів та звуків у словах; знає алфавітні назви букв; володіє руховими навичками, необхідними в подальшому для навчання письма.
Д - здійснює звуковий і складовий аналіз слів, але іноді робить помилки; виокремлює голосні, приголосні, тверді, м'які звуки, наголос у словах з незначними помилками; розрізняє слова: "звук", "буква", "слово", "склад", "речення"; складає речення з 4 слів, визначає послідовність слів у реченні, потребує незначної допомоги; знає алфавітні назви букв; володіє руховими навичками , необхідними в подальшому для навчання письма, але не всі лінії чіткі, виразні.
С – здійснює звуковий і складовий аналіз слів з допомогою дорослого; плутається у виокремленні голосних, приголосних, твердих, м'яких звуків; розрізняє поняття «звук», «буква», «слово», «склад», «речення» тільки після підказки педагога; складає речення з 3 слів за допомогою педагога; алфавітні назви букв називає з 3-4 помилками; графічні навички не цілком сформовані.
Н - під час виконання всіх завдань робить грубі помилки, в термінології майже не орієнтується.</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Вміє ділити слова на склади, изначати їх кількість.</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Складає речення з певним словом, складає схему речення.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Лексична компетенція</td></tr>
<tr><td colspan="3">Словникова робота</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Має збалансований словниковий запас із різних освітніх ліній.</td><td rowspan="5">В – має збалансований словниковий запас із різних освітніх ліній – називає не менше ніж 9 картинок; добирає 2-3 синоніми та знаходить антоніми; добирає 5 пар картинок і називає 5 багатозначних слів та омонімів.
Д - називає не менше ніж 7 картинок, добирає 2 синоніми, знаходить антоніми; добирає 4 пари та називає 4 багатозначних слова або омоніми.
С – називає не менше ніж 5 картинок, має труднощі в доборі синонімів (1 назва) та антонімів; добирає 3 пари та називає 3 багатозначних слова (омоніми).
Н - називає менше ніж 4 картинки, не добирає синоніми й антоніми; добирає 2 і менше пар та називає 2 і менше багатозначних слова (омоніми).</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Вміє добирати слова-антоніми.</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Вміє добирати слова-синоніми.</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Вміє добирати узагальнююче слово до групи слів.</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Вміє добирати слова-омоніми.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Граматична компетенція</td></tr>
<tr><td colspan="3">Граматична правильність мовлення</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Має навички утворення пестливих форм слів.</td><td rowspan="4">В – вживає всі частини мови; утворює різні форми прикметників; узгоджує слова у словосполученнях і реченнях відповідно до мовних норм; створює нові слова за допомогою суфіксів, префіксів, утворює спільнокореневі слова; володіє елементарними навичками корекції та самокорекції мовлення, помічає та виправляє помилки; правильно називає та утворює всі слова; вживає різні за складністю типи речень.
Д - вживає всі частини мови; утворює різні форми прикметників; узгоджує слова у словосполученнях і реченнях; у створенні нових слів потребує незначної підказки; помилки практично не помічає, не намагається їх виправити; правильно називає й утворює половину слів; уживає переважно прості речення.
С – вживає не всі частини мови; правильно називає й утворює 1-2 слова; під час виконання завдань потребує допомоги педагога.</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Орієнтується у визначенні роду іменників (чоловічий, жіночий, середній).</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Орієнтується в узгодженні числівників з іменниками.</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Правильно вживає слова в однині і множині.</td></tr>
</table>

5	Правильно вживає дієслова у минулому, теперішньому, майбутньому часі.	Н - потребує допомоги педагога при виконанні всіх завдань; скласти розповідь не може.
Діалогічна компетенція		
Діалогічне мовлення		
1	Будує запропонований діалог відповідно до теми; відповідає на питання; вміє запитати, заперечити. Виявляє ініціативу в ході діалогу, невимушено починає та підтримує розмову.	В – будує запропонований діалог відповідно до теми; відповідає на питання за змістом художнього твору; вміє запитати, відповісти на питання, заперечити. Виявляє ініціативу в ході діалогу, невимушено починає та підтримує розмову. Д - будує запропонований діалог відповідно до теми, іноді потребує підказок; відповідає на питання за змістом художнього твору; вміє запитати, відповісти на питання, заперечити; потребує незначних підказок педагога. С – не стежить за ходом розмови, спілкується неактивно із навідними запитаннями; під час виконання всіх завдань потребує допомоги педагога. Н - бере участь у діалозі лише за спонуканням дорослого; під час виконання завдань потребує допомоги педагога, іноді й після підказки не може відповісти на питання.
Монологічна компетенція		
Монологічне мовлення		
1	Складає різні види розповідей: описові, сюжетні, творчі. Має навички розгорнутого, послідовного, логічного зв'язного мовлення; активно експериментує зі словом.	В – самостійно складає різні види розповідей: описові, сюжетні, творчі; розповідь відповідає змісту, витримана послідовність подій; має навички розгорнутого, послідовного, логічного зв'язного мовлення; активно експериментує зі словом. Д - складає різні види розповідей, дещо змінює події; має навички розгорнутого, послідовного, логічного зв'язного мовлення. С – складає переважно описові розповіді; суттєво спотворює сюжет; навичками розгорнутого, послідовного, логічного зв'язного мовлення володіє недостатньо, потребує підказок педагога. Н - розповідь практично відсутня, потребує постійної допомоги педагога.
Мовленнєва компетенція		
Українська мова як державна		
1	Знає, що в Україні українська мова є державною; використовує етикетну українську лексику; спілкується українською мовою залежно від ситуації.	В – розуміє, що в Україні українська мова є державною; використовує етикетну українську лексику; спілкується українською мовою залежно від ситуації. Д - розуміє, що в Україні українська мова є державною; використовує етикетну українську лексику; спілкується українською мовою залежно від ситуації, іноді потребує незначних підказок педагога. С – намагається користуватися українською мовою, проте робить багато помилок. Н - розуміє, що таке державна мова; якщо і намагається користуватися українською мовою, то робить багато помилок.